ateitis

3
1967

ATEITIS LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO eina nuo 1911 m. ŽURNALAS

1967 metai kovas Nr. 3

ŠIAME NUMERYJE:

Vasario šešioliktosios paraštėje — vysk. Pr. Brazys 65
Komentarai 67
Pragmatinio natūralizmo bruožai gyvenamoj aplinkoj — kun. dr. Antanas Paškus 68
Atvirai kalbant! — Eimutis Radžius 73
Referatai
Ar mūsų veikla kuopose yra grynai socialiniai susibūrimai? — Petras Vainius 77
Venecuela — Nomeda Ausmanaitė 78
Idealizmas ir idealai — Algis Paliulis 78
Istorija **Dvylikos Studentų** ir ką kursuose jie darė — Irena Rušėnaitė 80
Alkana žemė (ištraukos iš eil. knygos) — Stasė Šakytė 83
Ateities Spinduliai — jaunučių skyrius
Šventas Kazimieras — Nijolė Pušinskaitė 84
Streikas (eilėraštis) — Vilija Malciūtė 84
Tomo naujas draugas (apysaka) — Gintarė 85
Iš ateitininkų istorijos 88
Bernelio piliakalnis (apysaka) — S. J. 88
Ateitininkų ženklelis (rankdarbis) 90
Svajonė — Saulius Cibas 91
Kur toliau? — Danguolė Juozapavičiūtė 91
Kuo mes norime būti? — Vida Čekauskaitė ir Jūratė Dambrauskaitė 91
Galvosūkis 92
Iš plataus pasaulio (kronika) 93
Kreivos šypsenos 96

Viršelio nuotrauka Gerimanto Peniko

REDAKCIJA: korespondencija — **Indrė Damušytė**; reportažas — **Salvinija Gedvilaitė**; jaunesniųjų moksleivių skyrius — **Gintarė Ivaškienė**; narės — **Vincė Juškaitė** ir **Gabija Juozapavičiūtė**; foto ir techninė priežiūra — **Gediminas Naujokaitis**; vyresniųjų moksleivių skyrius — **Antanas Sabalis**. Redakcijos adresas: ATEITIS, 80-23 85th Drive, Woodhaven, New York 11421.

ATEITIS yra Moksleivių Ateitininkų Sąjungos leidinys. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje $5.00, susipažinimui prenumerata $3.00, garbės prenumerata $10.00; visur kitur laisvajame pasaulyje $3.00.

Administratorius: **Kazys Vainius** — ATEITIS, 64-09 56th Road, Maspeth, New York 11378.
Spaudos darbus atlieka Tėvų Pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

ATEITIS — The Lithuanian Catholic Youth Magazine
Published monthly, except July and August by the Lithuanian Catholic Youth Association. Yearly subscription in US and Canada $5.00. Single copy 50 cents. Entered as second class matter and second class postage paid at the Flushing, New York Post Office.

Vasario šešioliktosios paraštėje

Bešališka mūsų tautos istorija visuomet aukštai vertins vasario 16 d. Iš caristinės Rusijos provincijos vėl tapusi nepriklausoma valstybe, Lietuva nusikratė svetimųjų "globos" ir vėl įsijungė, kaip lygiateisis narys, į nepriklausomų tautų šeimą. Kalbėdamas apie religinę laisvę, antrasis Vatikano susirinkimas pabrėžia, jog žmogaus asmenybės kilnumas reikalauja laisvės nuo bet kokios "globa" prisidengusios prievartos ir uždeda pilną atsakomybę visose asmeninio bei visuomeninio gyvenimo srityse. Prievartos naudojimas kultūrinėje, religinėje, visuomeninėje ar politinėje srityse slopina asmens laisvę, jo atsakomybę bei iniciatyvą ir tuo pačiu stabdo tikrąją žmonijos pažangą.

Minėdami jau 49-sias šio šviesaus įvykio metines, mes neieškokime sentimentalios paguodos ir nesitenkinkime pigiais kaltinimais. Veikiau dėkokime Apvaizdai už nuostabią globą mūsų ilgoj audringoj kelionėj ir prašykime ypačiai dviejų dalykų: *šviesos suprasti* kintančiai dabarties tikrovei ir *ryžto liudyti* siauruose egoizmuose ir plačiose kraštutinybėse pasimetusiam pasauliui, kad ir mūsų tauta turi teisę ir pareigą laisvai ir atsakingai gyventi savo pačios gyvenimą.

Lankydamas po visą pasaulį pasklidusius tautiečius, turėjau progos patirti, kaip įvairūs nesusipratimai silpnina ir sunkina šitą mūsų liudijimą. Mačiau, kaip dažnai nesupranta mūsų kitataučiai draugai, tarp kurių gyvename, ir kaip skaudžiai mažėja savitarpio supratimas tarp mūsų pačių vyresniosios ir jaunesniosios kartos.

Mūsų kitataučiai draugai daugiau ar mažiau atvirai priekaištauja, kad mes nenorime išeiti iš savo lietuviško geto, įsilieti į jų parapijas ir klubus, pasisavinti jų gyvenimo būdą, jų rūpesčius. Manau, kad mūsų pareiga yra ko greičiau išsiaiškinti su jais, kad esama skirtingų išeivių. Vieni paliko savo kraštą laisvą ir yra laisvi bet kada įsilieti į savo pasirinkto krašto gyvenimą arba grįžti į savo tėvynę, į savo paliktų giminių bei draugų tarpą. Kiti gi išeiviai negali laisvai santykiauti su savo tėvyne ar į ją grįžti, ir juos slegia žinia, kad ten palikti jų tėvai, broliai, seserys ir jaunystės draugai yra persekiojami dėl savo religinių, kultūrinių, socialinių ir politinių įsitikinimų. Jie turi atsisakyti savo sąžinės balso ir nusilenkti valstybės, rasės ar klasės vardu vykdomai prievartai arba žūti. Niekas taip neišniekina ir nesunaikina laisvei gimusio žmogaus, kaip jo pavertimas robotu, galvojančiu ne savo galva, bet propagandinėmis frazėmis, paimtomis iš Hitlerio, Mao Tse-tungo ar kito į neklystamųjų sostą įsodinto stabo palikimo. Išeiviai, išsigelbėję iš tokios nelaisvės namų, bet palikę juose savo tėvus ir artimuosius, negali rūpintis tik savimi ir būti laimingi, nes yra nekilnu ir

LIETUVOS NACIONALINĖ M[illegible]DO BIBLIOTEKA

nedora užmiršti savo tėvus ir tėvynę nelaimėje. "Gerbk savo tėvą ir motiną — tai yra pirmasis įsakymas su pažadu: kad tau gerai sektųsi ir tu ilgai gyventumei žemėje" (Efez. 6, 2-3). Kaip gyvas organizmas stengiasi išlaikyti pastovią temperatūrą, pastovų kraujo spaudimą ir pastovią biocheminę aplinką, taip ir šios rūšies išeiviai instinktyviai jaučia reikalą išlaikyti savųjų kalbą, jų gyvenimo būdą ir juos slegiančius rūpesčius, kad jų neužmirštų, juos suprastų, jiems norėtų ir galėtų toje nelaimėje padėti. Nežinodami, ar patys sulauks progos atlikti šią pareigą, jie stengiasi ją perduoti savo vaikams.

Tačiau tik maža dalis jaunesniosios kartos sugeba pasisavinti šitą vyresniosios išeivių kartos pareigą ir tęsti jos vykdymą. Daugumai atrodo, kad reikia būti realistais ir sutapti su gyvenamojo krašto gyvenimu, kalbėti jo kalba ir dalintis jo rūpesčiais. Daugumos nusistatymui pataikauja ir nauji balsai, skelbdami, kad tai yra kelias iš mitologinių sambrėškų į moksliniu žinojimu paremtą žmogaus didybę. Kad palengvintų nusigręžimą nuo nelaimingos savo tėvų tautos, jie moko, kad tautybė tik siaurina ir apriboja asmenybės išsiskleidimą (naujas pritaikymas senos teorijos, kuri kūną laiko sielos kalėjimu!) ir kad tą kalbą reikia labiau mylėti, kuri gali daugiau praturtinti mūsų žinojimą.

Šitokio "realistinio" galvojimo centre slepiasi pagoniškas galvojimas, kuris meilę supranta kaip Platono aprašytąjį Erosą, kuris siekia tik to, kas jį gali papildyti, praturtinti, pakelti. Pagal šitą meilės samprotį Dievas negali mylėti, nes nėra nieko, kas galėtų Jį dar labiau patobulinti.

Dieviškasis Apreiškimas sugriovė šitą išdidžią Eroso filosofiją. Jis parodė, kad Dievas gali mylėti ir kad Jo meilė, kuriai Šventraštis davė "Agapės" vardą, nėra kelias į viršų, bet pasilenkimas žemyn prie nupuolusio, nustumto, nelaimingo žmogaus. Kristus mums davė naują Agapės įsakymą mylėti taip, kaip Jis mus mylėjo: "Aš jums duodu naują įsakymą mylėti vienas kitą: kad jūs taip mylėtumėte vienas kitą, kaip aš jus mylėjau" (Jon. 13, 34).

Pirmiesiems krikščionims, norintiems pasižymėti kalbomis, žinojimu ir stebūklais, šv. Paulius neneigia šių dovanų vertės, tik primena Kristaus duotąjį Agapės įsakymą ir sako: "O aš jums parodysiu daug prakilnesnį kelią" (1 Kor. 12, 31). Tai savimaršiosios Agapės kelias, kuris mus veda ieškoti ne tų, iš kurių galima tikėtis daugiausia naudos, bet tų, kurie mūsų pagalbos yra labiausiai reikalingi. Agapėje glūdi tikroji, dieviška žmogaus didybė, kurios negali duoti nei anglų, nei angelų kalbos žinojimas: "Jei kalbėčiau žmonių ir angelų kalbomis . . . Ir jei . . .žinočiau visas paslaptis bei visą mokslą, . . . bet jei neturėčiau Agapės, aš būčiau niekas". (1 Kor. 13, 1-2). "Agapė yra kantri, maloni . . . Agapė nepavydi ir nesididžiuoja . . . Agapė neieško savo naudos . . . Visuose dalykuose ji yra linkusi pateisinti, pasitikėti, turėti vilties, ištverti" (1 Kor. 13, 4-7). "Agapė niekada nesibaigia, . . . nors kalbos praeis, o žinojimas pavirs į nieką" (1 Kor. 13,8).

Didysis mūsų tautos mąstytojas ir auklėtojas Stasys Šalkauskis atvejų atvejais kartojo tiesą, kad lygiai kaip atskira ląstelė pirmiausia tarnauja organui, kuriam priklauso, ir tik per savo organą yra naudinga visam organizmui, taip ir atskiras asmuo, tarnaudamas savo šeimai, geriausiai pasitarnauja savo tautai, ir tik tarnaudamas savo tautai, tampa naudingiausias visai žmonijai.

Prašykime Šventosios Dvasios, kad ji apsaugotų mus nuo pagoniškojo oportunizmo pagundų ir vestų dieviškosios Agapės keliu "iš sugedimo vergijos į Dievo vaikų garbės laisvę" (Rom. 8, 21).

Vysk. P r . B r a z y s

Roma, 1967 vasario 16

ATEITIS

KRISTAUS PRISIKĖLIMO ŠVENTĖ

Gyvendami pragmatinėje Vakarų pasaulio aplinkoje, negalime nepastebėti tam tikros katalikiškųjų švenčių gradacijos, kuri skiriasi nuo tradiciniai krikščioniškųjų Rytų gradacijos. Ši vakarietiška gradacija pasižymi tuo, kad Kalėdos yra didesnė šventė negu Velykos. Vyresnieji ateitininkai gali paliudyti, kad Lietuvoje (ir bendrai Rytuose) Velykos yra didesnė šventė negu Kalėdos. Mums atrodo, kad pragmatinis Vakarų pasaulis, iškeldamas Kalėdas ir Kristaus Prisikėlimo beveik nepastebėdamas, sąmoningai planuoja Kristaus Dieviškumo panaikinimą Vakarų civilizacijoje.

Todėl visų organizuotų krikščionių pirmasis rūpestis turėtų būti kaip šią antikrikščionių įvestą sąrangą nugalėti. Mes pilnai sutinkame su Dr. A. Maceina, kad šioje Velykų nuvertinimo schemoje randasi ne krikščioniškasis bet Antikristo planas, kuris labai toli Vakaruose jau yra įgyvendintas.

Turime padaryti, kad Kristaus Prisikėlimo šventė būtų mums pati svarbiausia ir didžiausia; nors šiais laikais ji ir labai "nemadoje", nors ir daug kas pro Prisikėlusį Kristų norėtų tyliai praeiti, — kad tik nepalietus to Pagrindinio Klausimo, kuris liečia Gyvenimą, Mirtį ir Prisikėlimą.

KITI VĖJAI S. A. S.

STUDENTŲ ATEITININKŲ KURSAI RYTUOSE

Bene dešimčiai metų praėjus, galop atsitiko, kad SAS kursuose dalyvavo šeši studentai (neskaitant valdybos). Atrodo, kad kai kas tuo reikalu labai susijaudino ir kalba, kad tai blogas ženklas. Mes manome priešingai; džiaugiamės, kad po tiek metų alaus gėrimo, nerūpestingo džiaugsmo ir visokių prajovų — pagaliau SAS Centro Valdyba rado priemonę, kaip atskirti grūdus nuo pelų. Jau kuris laikas kaip mums atrodė, kad tikrų studentų ateitininkų Amerikoje turbūt ir yra apie dvidešimt. Pati problema vis būdavo, kad niekaip nebuvo galima surasti, kurie tie dvidešimt yra. Dabar gal jau būsime geresni realistai ir bazuosimės tais žmonėmis, kurie žino, ko jie nori. Regis balandžio mėnesio gale bus kiti kursai Dainavos stovykloje, ir mes savo ruožtu linkėtumėm, kad ten nebūtų daugiau, kaip dvidešimt studentų, bet kad jie visi būtų ateitininkai. Juokdariai per dešimtį metų visiems nusibodo.

Šia proga reiškiame užuojautą visiems tiems vadovams ir kapelionams, kurie užgirdavo "masinę laisvę" ateitininkų stovyklose ir akylai budėjo, kad, gink Dieve, koks juokdarys nebūtų iš stovyklos pašalintas. Girdi, studentų sąjunga nuo to sumažės. Krikščioniškai jiems tą klaidą atleidžiame, bet primename, kad tegu ši SAS Centro Valdyba nebūna trukdoma organizacinę tvarką ir drausmę atstatant. Šiuo atveju esame optimistai ir linkime Eimučiui Radžiui bei jo štabui daug sėkmės. Pagaliau SAS randasi gerame kelyje, ir yra vilties, kad po poros metų turėsime tokią Studentų Ateitininkų Sąjungą, kokios visi esame pasiilgę.

PRAGMATINIO NATŪRALIZMO BRUOŽAI GYVENAMOJ APLINKOJ

KUN. DR. ANTANAS PAŠKUS

Prancūzų revoliucijos tautiniam susirinkimui privertus Liudviką keturioliktąjį perkelti Voltero palaikus į Panteoną, šimtatūkstantinė minia lydėjo Paryžiaus gatvėmis tos užgesusios liepsnos pelenus. Laidotuvių vežimo užrašas baigėsi sekančiu posakiu: "... jis paruošė mus laisvei".

Didžioji Prancūzijos revoliucija atrodo teisingai suprato idėjų reikšmę žmonių gyvenimui. Voltero raštai paskatino prancūzų tautą tai skaudžiai politinio bei socialinio gyvenimo operacijai.

Sutikus su ta istorijos įvykių patvirtinta prielaida, kad mintis gimdo veiksmą, pravartu pažvelgti į mūsų gyvenamo krašto pagrindinę minties srovę nejučiomis formuojančią mūsų gyvenimą ir nejučiomis brandinančia atsakomingai laisvei ar skandinančia mus bespalvėj sekėjų masėj. Žinoma, nusakyti vyraujančias idėjas, pastebėti ateities vizijas, pajusti dabarties rūpesčius yra lemta tik genijaus įžvalgumui. Eiliniam gi stebėtojui gyvenimą formuojančių idėjų srovė atsiskleidžia studijuojant žmogaus kūrybą ypač filosofijos, literatūros ir meno formose. Filosofai paprastai apibudina minties pasaulį atitrauktom sąvokom, gi menininkai perkelia jį į gyvus vaizdus. Filosofai tiksliau sukondensuoja vyraujančias dvasios apraiškas, ryškiau atskleidžia ateities perspektyvas ir, galbūt, stipriau veikia į žmonių galvojimo kryptį, nei įvairūs menai. Ieškant todėl pagrindinių mūsų gyvenamo krašto idėjinių bruožų ir apsiribojama šios šalies žymesniais mintytojais, sukūrusiais taip vadinamą pragmatistinę, natūralistinę kryptį filosofijoje.

I

Vargu ar bus toli nuklysta nuo tiesos teigiant, kad pragmatizmas, kaip filosofinė teorija ir kaip gyvenimo būdas, yra charakteringa aplinka Šiaurinei Amerikai, o gal net ir visai anglosaksiškai kultūrai. Pagrindiniai šios srovės atstovai kaip Ch. Peirce (1839-1914), W. James (1842-1910), J. Dewey (1859-1952) visi buvo amerikiečiai. Kai kas juos lygina su Sokratu, Platonu ir Aristoteliu. Kaip neįmanoma esą įsivaizduoti vakarų pasaulio kultūros be šių trijų senosios Graikijos minties galiūnų, taip vargu esą būtų galima suprasti Šiaurinę Ameriką be pragmatinio natūralizmo, tai yra, be Peirce, James ir Dewey.

Pragmatizmas ir natūralizmas kaip mintijimo kryptys esmėje yra vienas ir tas pats pinigas tik su kiek skirtingom pusėm, kuriose galima įžiūrėti keletą bendrų bruožų.

1. Klasikinė filosofija tiesą apibudina kaip minties atitikimą tikrovei. James gi nusako tiesą minties pasėkų bei išvadų šviesoje. Tiesa yra tai, kas naudinga, kas praktiška; tai, ką galima perkelti į veiksmą patirtinėje tikrovėje.

2. Abi kryptys pragmatinę ir natūralistinę tikrovės sąvoką apriboja juslinė patirtimi. Realu esą tai, kas prieinama juslėmis arba jas pratęsiančiais instrumentais, pav., mikroskopu. Visa kita, ko juslinis pažinimas nesiekia, esą mitas, fantazija ar gryna tikrovės neatitinkanti abstrakcija.

3. Apribojus tikrovę empyriniu pažinimu, nebelieka joje vietos Dievui. Tačiau praktikoje ši pragmatinio natūraliz-

mo tezė neapsieina be išimčių. James ir Peirce pav. pasilieka sau teisę tikėti į Dievą, nes empyriškai negalima įrodyti, kad Dievas neegzistuoja. Pasak James, atmesti tikėjimą reikštų paneigti visatai prasmę ir žmogišką buitį nustumti į galutinę neviltį.

4. Dewey nuomone žmogus, nebūdamas esmiškai skirtingu nuo kitų žemės gyvūnų, yra palenktas tiems patiems evoliucijos, t. y. kovos už būvį, dėsniams. Žmogaus problemą spręsti Dewey siūlo sekančiai: "studijuoti organizmą gamtoje, nervų sistemą organizme, smegenis nervų sistemoje, smegenų žievę (cortex) smegenyse — tai ir yra atsakymas į filosofiją kamuojančius klausimus".

5. Nepaisant žmogaus pavertimo fizijocheminiu substratu, Dewey išpažįsta tradicines vertybes kaip meilę, laisvę, patriotizmą, lojalumą ir pasišventimą. Jis vistiek žiūri į žmogų kaip vertą pagarbos būtybę, galinčią apspręsti savo likimą bei savo kūryba praturtinti pasaulį.

6. Natūralistas, būdamas Darwino išpažinėju, žvelgia į visatą evoliucijos akimis. Keitimasis kaip tikrovės pagrindinis bruožas, pragmatinio natūralisto nuomone privalo vykti pažangos keliu. Natūralistas todėl lyg bręstantis jaunuolis daugiau suinteresuotas vyksmu nei būsena. Jis daugiau žavisi siekimu nei pačiu to siekimo tikslu, ieškojimu nei atradimu.

7. Laikant žmogaus pažinimą esmėje jusliniu, tokiu pažinimu prieitos išvados įgauna laikinumo, hipotetiškumo charakterį; tai yra, jos tampa palenktos nuo-

Mums siūloma galimybė tiksliai išmokti savo roles, bet pavojus gręsia nepagauti viso vaidinimo prasmės.

latiniam patikslinimui bei pakeitimui. Nėra prasmės todėl kalbėti apie pastovias, nekintamas tiesas. Kas šiandien tiesa, rytoj gali būti klaida, kas šiandien bloga, rytoj gali būti gera.

8. Pagaliau pragmatinis natūralistas reikalauja, kad filosofija tarnautų žmonėms, ir neužsidarytų išrinktųjų salionuose. Protas, kaip tobuliausias įrankis žmogaus kovoje už būvį, privalo pirmoje ei-

Mes esame lošėjai, kortos ir užstatas draugе. Iš tikrųjų, sutapatinus žmogų su centrine nervų sistema, Dievo sostas jo širdyje lieka tuščias.

lėje siekti ne tiesos, ne gėrio ar grožio, bet socialinio teisingumo bei ekonominės pažangos. Šiame taške Dewey ir Marksas susitinka (Dewey nebuvo komunistas). Filosofija ir Marksui yra tik veiklos įrankis, tik priemonė pasaulio pakeitimui. Abiem, pragmatinio natūralizmo apaštalui ir komunizmo kūrėjui, religija yra opijumas, nes daranti žmogų abejingu žemės rūpesčiams, nesiangažuojančiu medžiaginėm, socialinėm vertybėm.

Skaitytojas be abejo jau bus pastebėjęs kai kurias stipriąsias bei silpnąsias pragmatinio materializmo žymes. Girtinas pav. dalykas atsižvelgti į idėjų pasėkas gyvenimui. Pasverti tiesą praktinės naudos mastu visai tinka pav. gamtos moksluose. Tačiau naudos mastą taikant visam žmogaus gyvenimui, reikia suprasti jo paskirtį. Tačiau įžvelgti į žmogaus ir ją supančios visatos prigimtį pragmatiniai natūralistinė pažiūra neįstengia. Čia pragmatinė tiesa ir gali lengvai virsti klaida.

Kitas pragmatinės sistemos trūkumas yra tikrovės apribojimas jusline patirtimi. Pasirinkti patirtinį metodą kaip vienintelį tikrovės pažinimo būdą ir neigti eksperimentais nepasiekiamos būties realybę būtų lyg panašu tvirtinti, kad Anglija neegzistuojanti, nes jos savo pasirinktom priemonėm, t. y. mašina ar traukiniu pasiekti negalima.

Biologiją padarius žmogaus kilmės ir jo galutino sugrįžimo baze kažin ar ir pats žmogiškasis asmuo neišstatomas nužmoginimo pavojui. Biologinėj perspekty-

voj ir meilė ir laisvė ir pagarba žmogui gali pranykti vertybių horizonte. Numarinus Dievą ir padarius žmogų savo paties mastu, vargu ar nesusvyruos ir moralinio gyvenimo pamatai. Kažin ar nebuvo Dostojevskis teisingas sakydamas, kad, jei Dievo nėra, tai viskas leista.

Pažvelgus į visatą vyksmo perspektyvoje, įgyjama naujos šviesos žmogaus ir jį supančios tikrovės supratime. Akcentuojant tačiau patį vyksmą daugiau nei vyksmo tikslą, tiesą pakeičiant tiesos ieškojimu, praeities patirtį — ateities iliuzijom, grįžtama į bepradedančio bręsti jaunuolio stovį. Tuomet planingas, kantrus ir apgalvotas veikimas gali virsti aplinkos padiktuotu impulsyviu svaičiojimu. Iš kitos gi pusės statinė pažiūra į pasaulį atsiduoda senatvės skepticizmu.

II

Apsižvalgę aplinkoje lengvai pastebėsime aukščiau suminėtas pragmatizmo žymes, plaukiojančias gyvenimo paviršiuje.

Kiekvienas žmogus daugiau ar mažiau rūpinasi jį supančia konkrečia tikrove. Tačiau anglosaksų pasauly konkrečios naudos, uždarbio motyvas bene stipriausiai prasikiša. Nors krikščioniškos vertybės, ypač angliško puritanizmo formose, dar stipriai įsišakniję šiame krašte, vistiek pragmatinio natūralizmo pažiūra persunkia visas, net ir religinio gyvenimo formas. Pažiūra pav., kad protas yra įrankis apčiuopiamiems rezultatams pasiekti ryškiai atsispindi mokyklų programose ir mokymo struktūroje. Stengiamasi mokiniui duoti kiek galima daugiau žinių, kurias vėliau būtų galima pasiūlyti rinkoje. Ypač aukštesniųjų mokyklų (kolegijų) studentai verčiami mokytis tiek daug dalykų, kad jiems nebelieka nei laiko nei energijos galvojimui, gilesniam dalykų supratimui bei integracijai į vieną prasmingą visumą. Atrodo, kad šiandien interesas mokslui auga drauge su panieka taip vadinamam nepraktiškam galvojimui sūsirūpinusiam "tik" tiesa. Siekiama mokslo ne dėl jo paties, bet dėl jo kainos rinkoje. Tiesai gi nėra rinkoje paklausos.

... mintijimas neperkeltas į veiksmą virsta migdančia narkoze... veikimas be apgalvojimo gali virsti chaotišku svaičiojimu.

Ne vienas, manau, yra pastebėjęs, kad mūsų aplinkoje žmogaus vertę linkstama matuoti apčiuopiamom normom: ūgiu, svoriu, kūno forma, amžiumi, akių, plaukų bei odos spalva, užimama visuomenėje vieta, banko knygute, "dosnumu" ir t.t. Etinis asmens charakteris vertinamas tik tiek, kiek už jį galima gauti rinkoje. Pragmatinis auklėjimas rūpinasi ne stipria principinga asmenybe, bet lanksčiu, aplinkos vėjams pasiduodančiu, sugebančiu vaidinti jam skirtą rolę individu. Būk simpatingas ir visuomet šypsokis, tai pirmutinis pirklinių žmonių santykiuose reikalavimas.

Sociologinės studijos rodo, kad amerikietiškas jaunimas daugiau nei europietiškas domisi praktinėm, "privačiom" vertybėm. Diplomas, geras darbas, aukštas atlyginimas, daili žmona, gražūs namai, "tinkamas" klubas poilsiui — tai idealai, patraukiantys, bent kol kas, didesnį amerikiečių skaičių negu europiečių. Martin Meyersno, New Yorko valstybinio universiteto prezidento teigimu, 98 procentai Amerikos studentų tyliai kuria praktines vertybes. Tik du procentai aktyviai reiškiasi visuomeniniame gyvenime. Įdomu būtų sužinoti, koks procentas lietuvių studentų Amerikoje priklauso tyliųjų privatistų grupei?

Viktor Frankl, vienas iš žymiausių psichiatrų vakaruose prisipažįsta, kad jo pacientų dauguma abejoja gyvenimo prasme. Tokią žmogaus psichinę būklę Frankl vadina egzistencine tuštuma. Jo statistikom 40 procentų vokiečių, šveicarų ir austrų studentų išgyvena tą egzistencinę tuštumą, kai tuo tarpu amerikiečių stu-

dentų tarpe tas skaičius pakyla iki 81 procento. Frankl patirtis atrodo patvirtina rašytojo Koestlerio pasakymą, kad kiekvieno žmogaus širdy esanti skirta vieta Dievo sostui. Jei tas sostas palieka tuščias, žmogus bando pasodinti į ją kitus dievukus. Vieni pav. egzistencinės tuštumos duris atidaro barzdotam Marksui ar kovingam Leninui, kiti išbalusiam laisvos meilės apaštalui Hugh Hefner, treti nesipraususiam beatnikui, beviltiškai protestuojančiam prieš pragmatinį konformizmą, dar kiti L.S.D. Vieno studento žodžiais tariant, "maitintis vien tik duona ir žaidimais žmogaus gyvenimas darosi absurdiškai kvailas ir verčia ieškoti pakaitalų. Iš tikrųjų, sutapatinus žmogų su centrine nervų sistema, Dievo sostas jo širdy lieka tuščias.

Beveik kiekvienas šio krašto gyventojas atrodo priklauso vienai ar kelioms organizacijoms. Jose amerikietis ieško konkrečių, apčiuopiamų dalykų: pasitobulinimo profesijose, savų interesų apsaugojimo ar teisių iškovojimo, poilsio ir

Ypač aukštesniųjų mokyklų studentai verčiami mokytis tiek daug dalykų, kad jiems nebelieka nei laiko, nei energijos galvojimui...

...šiandien interesas mokslui auga su panieka taip vadinamam nepraktiškam galvojimui, susirūpinusiam "tik" tiesa. Siekiama mokslo ne dėl jo paties, bet dėl jo kainos rinkoje. Tiesai gi nėra rinkoje paklausos.

t.t. Organizacijos, besirūpinančios žmogaus ugdymu, turinčios idėjinę misiją pragmatisto nevilioja. Vis labiau ir labiau jaučiama, kad ir lietuvių iš Europos atsivežtos taip vadinamos pasaulėžiūrinės organizacijos pradeda virsti šokių organizavimo klubais. Studijų savaitės vis dažniau tampa nugėrimo progom.

Mūsų gyvenamoj aplinkoj gana ryškiai prasikiša ir Darwino kovos už būvį dėsnis beatodairinės kompeticijos formose. Nenumaldomas noras bet kokia kaina įrodyti savo pranašumą kaimynui verčia žmogų ne save tobulinti, bet pagerinti savo užimamą vietą ar didinti ekonomines vertybes. Paprastai ši pagunda dar stipriau reiškiasi ateiviuose, nes jie čia gali prabilti aplinkai supran-

...paradoksiška amerikiečių laikysena komunizmo atžvilgiu darosi suprantama tik materialistinių ir idealistinių idėjų konflikto šviesoje.

tama medžiaginių vertybių kalba. Noras pav., skaityti "tinkamus" laikraščius, gyventi "tinkamoj" kaimynystėj, draugauti su "tinkamais" žmonėmis, leisti vaikus į "tinkamas" mokyklas, priklausyti "tinkamom" parapijom vis labiau pastebimas ir mūsų ateivių tarpe.

Pragmatinės laikysenos bruožai ryškiai iškyla į paviršių ir demokratijos su komunizmu grumtynėse. Laikant empyrinę tikrovę žmogaus veiksmų baze, netelpa pragmatiko galvoj mintis, kad komunistų politika remiasi daugiau ideologija, nei praktine patirtimi. Marksistinių dogmų šviesoje komunistas žiūri į vakariečius kaip išnaudotojus bei karo kurstytojus. Kiekvieną jų geros valios gestą aiškina apgaule. Pragmatinis natūralistas, laikydamas duonos trūkumą visų blogybių šaltiniu, bando komunistą nuraminti, siūlydamas ekonomines gėrybes. Tuo tarpu komunistas, tikėdamas į savo misiją, viliasi paversiąs žemę rojum tik sunaikinęs vakarietiškąjį kapitalizmą. Žinoma, paradoksiška amerikiečių laikysena komunizmo atžvilgiu (tuo pačiu metu ir remti ir mušti komunistus) darosi kiek suprantamesnė tik materialistinių ir idealistinių idėjų konflikto šviesoje.

Kalbant apie pragmatizmo apraiškas Amerikos krikščionybėje, reikėtų prisiminti, kad amerikiečiai save laiko religine tauta. Iš tikrųjų apie 90 proc. šio krašto gyventojų tiki į Dievą ir daugumą jų priklauso organizuotom religijom. Iš kitos gi pusės garsus jėzuitas sociolo-

gas kun. J. Thomas primena, kad dideliai Amerikos tikinčiųjų daliai religija netrukdo jų hedonistiniam gyvenimo būdui, nei kelia jokių etinių konfliktų. Bent iki šiolei ir katalikų gyvenimas šiame krašte pasižymėjo daugiau "sekmadieninę praktika". Net ir dvasiškija rodė aktyvumo apčiuopiamų vertybių kryptimi, t. y. fondų organizavime ir statybose. Gilesnio, transcendentinio santykio su Dievu lyg ir vengta. O vis dėlto ir šio krašto padangėje matyti naujų prošvaisčių. Kun. Hardono tik ką pasirodžiusioje knygoje "The Hungry Generation" dabartinė amerikiečių karta vadinama išalkusia generacija. Sunku būtų tikėti, kad turtingiausiam pasaulio krašte žmonės alktų duonos. "Dabartinė generacija nori dvasinių vertybių", paaiškina kun. Hardon. Ji nori žinoti žmogaus gyvenimo paskirtį, trokšta išmokti aukotis, siekia pajusti meilės ugnį. Kažin ar dabartinę lietuviškos išeivijos kartą būtų galima vadinti dvasinių vertybių alkstančia generacija?

III

Nusakius pagrindinius pragmatistinio natūralizmo laikysenos bei mąstysenos bruožus, įžvelgus kai kurias jo apraiškas, aplinkoje darosi aiškesnė dviejų žmogaus gyvenimo polių, dvasios ir medžiagos, idealizmo ir pragmatizmo įtampa. Krikščionis negali paneigti nei vieno, nei kito. Jis turi angažuotis šiai tikrovei, rūpindamasis medžiaginių vertybių kūrimu bei teisingu jų padalinimu. Jis neturi užmiršti, kad mintijimas, perkeltas į veiksmą, virsta migdančia narkoze, darosi šiais laikais neleistina prabanga. Iš kitos pusės veikimas be apgalvojimo, be aiškių, toli siekiančių tikslų, be kantrybės ir ištvermės gali virsti chaotišku svaičiojimu. Idealistinė pasaulėžiūra patiekia mums vertybes, pragmatistinė gali pasiūlyti būdus, kaip jas atsiekti. Aplamai tariant, pragmatizmo ir krikščionybės įtampoje reikia sąmoningų, atsakomybę jaučiančių individų, kad sugebėtų pasinaudoti siūlomais šansais ir išvengti grėsiančių pavojų. Galime pav. lengvai paskęsti tylioje savais reikalais besirūpinančioje masėje ar pasekti dvasios alkį išgyvenančių šauklių taku. John Stuart Mill žodžiais tariant, mes galime tapti tiesos ieškančiais Sokratais ar patenkintom kiaulėm; pasekti rinkos žmones trokštančių milijonų ar su Brolių Karamazovų veikėju Mitja ieškoti atsakymo į pagrindinius žmogaus būties klausimus. Mums siūloma galimybė išmokti tiksliai savo roles, bet ir pavojus gręsia nepagauti viso žaidimo prasmės. Galime mes moksle prisirinkti daugybę faktų, nesugebėdami tačiau jų įvertinti praeities perspektyvoje ir ateities vizijoje. Galime naudotis laisve užmirštant, kad laisvė reikalauja nuolatinės jai angažavimosi ir atsakomybės.

Natūralistas tiki, kad evoliucija vyks nenutrūkstamos pažangos keliu. Garsusis dabarties mintytojas Teilhard de Chardin įspėja, kad pasaulio vyksmas priklauso didele dalimi ir nuo žmogaus apsisprendimo, nes žmogus į savo rankas turi paėmęs pasaulio vystymosi kryptį. Mes esame evoliucija. Mes esame lošėjai, kortos ir užstatas drauge. Žaidimas sustos, jei mes paliksime kortų stalą. Žmonijos evoliucija priklausys nuo to, kaip mes pasinaudosime savo laisve.

•

KUN. DR. ANTANAS PAŠKUS dėsto psichologiją Katalikų Šv. Jono universitete New Yorke. Aukštaitis (nuo Ukmergės), studijavo kunigų seminarijose Kaune ir Eichstaette (Vokietijoje) bei Lietuvių Kolegijoje Romoje. Po to, Müncheno universitete gavo filosofijos daktaro laipsnį, su psichologijos specializacija. Atvykęs į JAV, įsigijo klinikinės psichologijos magistro laipsnį Šv. Jono universitete, kur šiuo metu dėsto savo paties naujai inauguruotą kursą (Personality Course), kuris tapo studentų entuziastingai mėgiamas.

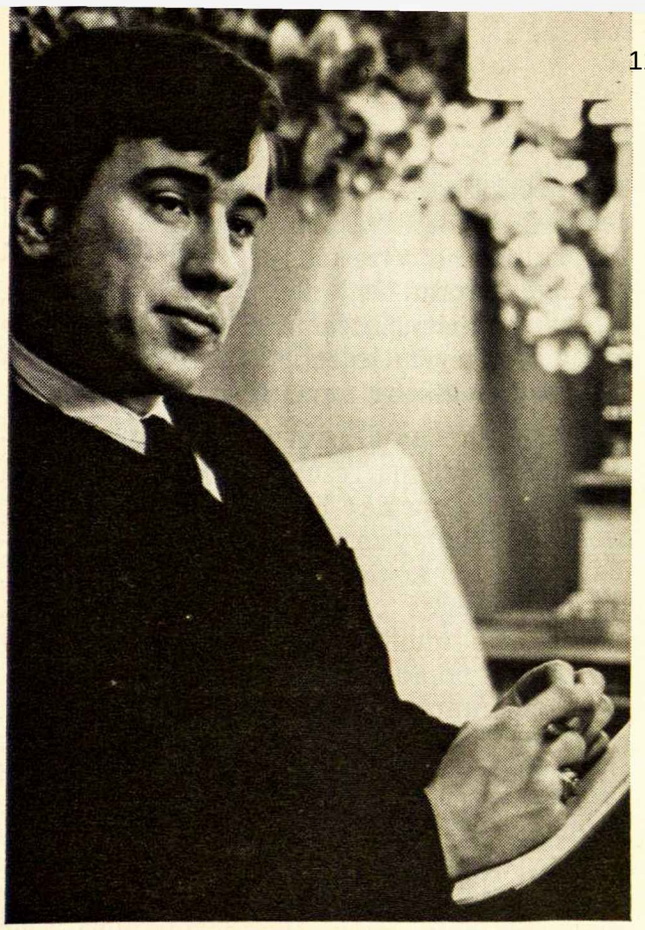

nuotr. Ged. Naujokaičio

EIMUTIS RADŽIUS

ATVIRAI KALBANT !

Studentų Ateitininkų Sąjungos Pirmininkas sielojasi Sąjungos stoviu, analizuoja padėtį ir pritaiko gaires ateities veikimui. Paskaita skaityta SAS kursuose prie Baltimorės vasario 5 dieną.

Kad mūsų organizacijoje veikia tik mažas skaičius registruotų narių, tai nėra krizės pažymys, o tik ramios, patenkintos nuotaikos išraiška. Normaliose sąlygose neturėdami jokių jaudinančių esminių konfliktų, bendruomenės nariai neranda reikalo per daug stengtis pakeisti esamą pasaulį. Kitaip sakant, nesujaudinta visuomenė nėra motyvuota karštai siekti bet kokio idealo. Bet kai toje bendruomenėje atsiranda arba išryškėja rimtos, pagrindinės kontraversijos, žmonės skaitlingai stoja į organizacijas ir uoliai imasi jose veikti. Tad pasirodo, kad aktyvus organizacijos veikimas liudija krizės buvimą. Keista, kad Studentų Ateitininkų Sąjungoje, kaip ir kitose lietuvių organizacijose, veikia tik palyginti retas narys. O juk mūsų padėtis nėra normali. Ji nenormali trimis aspektais: religiniu, moraliniu ir tautiniu.

Pereito šimtmečio ateistinė pasaulėžiūra šiandieną mums vėl yra tvirtinama ir įrodinėjama nugyventu Nietzchės šūkiu: DIEVAS YRA MIRĘS. Šio, šiandieną gana populiaraus galvojimo įtakoje mūsų tarpe pradedamos ignoruoti kai kurios pagrindinės mūsų katalikiškos pareigos. Pavyzdžiui, iš 70 "susipratusių" lietuvių "katalikų intelektualų", susirinkusių į SAS vasaros stovyklą, į šv. mišias atsilankydavo nedaugiau kaip 15. Iš tų 15 vos kokie trys nesigėdino viešai išreikšti savo tikėjimą giesme. Palyginkime šį "mizerną" pasirodymą su praėjusių MAS kursų dalyvių šimtaprocentiniu atsilankymu šv. mišiose ir jų norimą giedojimą, net į toną pataikant! Galima būtų buvę ant vienos rankos pirštų suskaičiuoti (jei tiek daug tikrai ir reikėtų) kolegas, pasinaudojusius tėvo K. Trimako siūlytu išpažinties sakramentu. O vistiek Kalėdų MAS stovykloj tokių "nusižeminusių savanorių" atsirado bent 15. Atvirai kalbant, tokių nepareigingumo pavyzdžių mūsų tarpe galime atsiminti begales. Nėra paslaptis, kad mūsų religinio gyvenimo praktika per paskutinius keletą metų yra rimtai susilpnėjusi, jei ne visai užgesusi. Organizacija, kuri pagrįsta katalikybės dėsniais, šitokios situacijos negali laikyti normalia.

Yra daug prikalbėta ir įrodinėta, kad mūsų elgesys ir "socialinės moralės" stovis ne kiek geresnis kaip kitų. Ne mano kompetencijoj skaityti jums pamokslus, bet norėčiau pakviesti kiekvieną sau atsiverti ir be kaltinimų, priekaištų ir pasiteisinimų pažvelgti į savo elgesį. Pervertęs ir kantriai pastudijavęs mūsų organizacijos principus radau juose, pavyzdžiui, įpareigojimą kovai prieš alkoholizmą — tą jau Valančiaus demaskuotą lietuvių tautos nelaimę. Reikia pastebėti, kad mes stojam į tą kovą su nepaprastu entuziazmu, nors labai keista strategija. Esu tvirtai įsitikinęs, kad prof. Šalkauskis tikrai nepritartų mūsų metodikai, kuri verčia mus griebti kiekvieną bokalą, kad tik jo neliktų kitiems. Kitas dažnas mūsų moralinio silpnėjimo pavyzdys randamas mūsų vienas su kitu bendravimo, mūsų socialinio elgesio rėmuose. Vis mažiau mes pasitenkiname bendravimu didesnėj grupėj ir vis daugiau ieškome pasilinksminimo susiporavę privačiai. Nors

ir galvotume, kad pažiūros liečiančios kolegos-kolegės santykius yra, daugiau ar mažiau, kiekvieno asmeninis reikalas, pats faktas, kad mūsų studentų pažiūros tuo klausimu darosi vis daugiau laisvesnės, parodo bendrą dabarrinių standartų laipsnišką slydimą. Vėl — tai nenormali padėtis!

Gal viena skaudžiausių ir labiausiai kontraversinių mūsų nenormalios padėties išraiškų yra mūsų tautos savybiškumo klausimas tremtyje. Mūsų lietuvių kultūros, kalbos ir visuomenės išlaikymo klausimais yra daug kalbėta ir diskutuota. Šia prasme tremtinių padėties (nenormalumo) tikrai manau, nereikia įrodinėti.

Šios neateitininkiškos nuotaikos kyla ne vien iš paskirų asmenų apsileidimo ar mūsų pačių tingėjimo, bet didesne dalimi ateina iš mūsų dabartinės aplinkos: mūsų lankomų universitetų, mūsų skaitomos spaudos ir knygų ir bendrai iš šių laikų dvasios. Tad, būdami galvojantys ateitininkai, turime nepasiduoti aplinkai, bet savo idėjom ją formuoti. Toks įsipareigojimas pažymėtų kataliką inteligentą — toks įsipareigojimas turi išskirti mus, ateitininkus, iš kitų.

Ateitininkas turi būti atviras gyvenimui, bet tvirtų savo nusistatymų. Neaiškumas principų atžvilgiu, neryžtingumas savus principus prisiimti ir juos vykdyti rodo ateitininkiškais principais įsitikinimo stoką. Yra geriau turėti bet kokius, tačiau konkrečius, įsitikinimus ir, neigiamiems jų duomenims pasirodžius, juos modifikuoti, negu amžinai sėdėti apžergus tvorą, bailiai trauktis tik nuo tikėjimu pagrįstų tiesų. Idėjinė maišatis atima iš žmogaus visus vertybinius metus, ir palieka žmogų abejingą bei negalintį ryžtingai apsispręsti naujos minties priimtinumui. Neturėdamas kriterijų, pagal kuriuos būtų galima padaryti idėjinius apsisprendimus, žmogus yra privedamas prie kraštutinio nusistatymo: viskas pasirodo tik priimtina arba viskas tik atmestina. Šitokie kraštutinumai yra naivaus ir nesubrendusio asmens žymės, nes realiame pasaulyje, net paprasčiausia situacija nepasiduoda tokiai lengvai klasifikacijai. Jei mes, jaunesnės kartos ateitininkija, dažnai kaltiname vyresniuosius federacijos narius per karštu visų naujų idėjų atmetimu, tai ar mes patys nesame kalti kitu kraštutinumu — pasyviu priėmimu bet kokių naujenybės vardu iškeltų minčių?

Vienas iš šio kraštutinio priimtinumo labiausiai pastebimų rezultatų yra pas mus jau tvirtokai įsistiprinęs moralinis reliatyvizmas. Moralinį reliatyvizmą mūsų tarpe aš aptarčiau ne kaipo kokią aiškiai nustatytą teoriją, bet kaip mums patogią ta proga nuotaiką. Ši nuotaika mums duoda lengvą pasiteisinimą mūsų norams ir veiksmams. Ji leidžia mums moralinius standartus išaiškinti pagal gyvenimo aplinkos diktuojamą interpretaciją. Krikščioniškoji ideologija remiasi tam tikrais amžinais principais, o ši reliatyvizmo nuotaika, nuvertindama pastovių dalykų esmę, tiesioginiai prieštarauja mūsų ateitininkiškumui. Būdami katalikai, mes priimam mūsų moralinių standartų dievišką pradą, paskelbtą Kristaus, ir nepriklausantį nei nuo pasaulio, nei nuo mūsų asmeniškų gyvenamos aplinkos interpretacijų. Pripažindami mūsų žmoniškus apribojimus (kai kyla moralinių standartų interpretacijos klausimas), mes turime pasitikėti Dievo paliktu įpėdiniu. Tuo aš nenoriu pasakyti, kad katalikas neturi teisės pats apsispręsti. Jokiu būdu. Antrasis Vatikano suvažiavimas kaip tik pabrėžė nuoširdžių abejonių bei klausimų kėlimo reikalą. Bet tuo pačiu jis pareikalavo atviro ir atsakomingo neaiškumų sprendimo. Moralinis reliatyvizmas, išdidžiai pasitikėdamas tik žmogišku neklaidingumu, atmeta bet kokį autoritetą. Tad ateitininkas, kurio pirmasis principas yra katalikiškumas, šiai nuotaikai ir jos įtakai turi priešintis. Autoriteto pripažinimas nėra kokio aklumo ar galvosenos tingėjimo pažymys. Kaip tik jo atmetimas parodo žmogaus nerealumą ir vaikišką nenorėjimą paklusti esančiom ir reikalingom taisyklėm. Realus žmogus pripažįsta savo klaidingumo galimybę ir savo įsitikinimus keičia tik po gilaus apsvarsty-

SAS VALDYBA PRANEŠA

- balandžio 28-30 dienomis Dainavoje įvyks SAS kursai.
- birželio 10-11 dienomis Dainavoje šaukiamas Sąjungos Suvažiavimas, kurio tikslas: Įstatų keitimai ir 1966-67 metų kontrolės komisijos rinkimai.

mo bei išstudijavimo ir ilgų pasikalbėjimų su kompetetingais asmenimis bei drąsaus asmeniško atsivėrimo.

Dažnai girdime pasiaiškinimus, kad šių dienų jaunuolis ieškąs "asmeniško išsipildymo" (personal fullfilment). Tuo argumentu yra atsakoma į visus moralinio silpnėjimo kaltinimus. Tik gaila, kad retas dabartinis studentas gali šį savo "asmeniško išsipildymo" siekimą apibūdinti, ir net tie, kurie sugeba suredaguoti šiokią tokią definiciją, pasirodo daugiau jausmu negu protavimu vadovaujantys. Per dažnai tas "asmeniško išsipildymo" siekimas susidaro iš vien kūniškų malonumų ieškojimo. Niekas nesako, kad kūniški malonumai yra iš esmės nepageidautini. Tačiau, kada ta viena žmogaus asmenybės sudėtinė dalis yra taip perakcentuojama, kad lygiai svarbus dvasinis elementas yra arba visiškai pamirštamas, arba į jį visai neproporcingai reaguojama — tada negalima tokio siekimo kokiu nors "išsipildymu" vadinti. "Išsipildymas" šioje vartosenoje, šiam kontekste implikuoja žmogaus pilnutinį išsireiškimą. Tad toks vienpusiškas savo siekimo apibūdinimas yra neteisingas ir klaidingas. Šį faktą įrodo patyrimas: tie "asmeniško išsipildymo" ir "malonumo principo" skelbėjai susilaukia to principo vykdymo galo, nusivilia nepasiekę tikslo, ir linksta į savižudybę; ar tai būtų staigiu veiksmu, ar lėtesniu alkoholio bei narkotikų pagalbos procesu.

Antrame ašigalyje randame asmenis, kurie "asmenišką išsipildymą" realiai supranta, ir pripažįsta ir dvasios, ir kūno reliatyvią svarbą. Jie randa pasaulį toleruotinu, nors ir reikalaujančiu daug patobulinimų. Ateitininkas turi toks būti. Jis turi suprasti, kad malonumas be dvasinės prasmės yra jokių vaisių nenešanti tuštybė. Tad tikras, užsiliekantis malonumas priklauso pirmiausia nuo žmogaus "dvasinio išsipildymo" per tą malonumą. Privaloma savo socialiniam gyvenimui duoti dvasinę prasmę. Socialinis tuštumas kyla iš dvasinio tuštumo ir veda į visumos tuštumą.

Vienas iš aštriausių ir karščiausių mūsų organizacinės būties klausimų yra tautinio išlikimo problema. Nėra klausimo, ar viena tautybė, pavyzdžiui amerikiečių, yra vertingesnė už kitą, pavyzdžiui lietuvių. Faktas yra, kad lietuvių kultūra turi būti mūsų išlaikoma dėl jos pačios esminės vertės. Tai nėra palyginimas ar pasirinkimas tarp dviejų kultūrų, bet pripažinimas grožio ir naudos gražiam ir naudingam dalykui. Visi, kurie yra išmokę lietuvių kalbą, ar būtų tai lietuviai ar svetimtaučiai, yra ją pamilę. Menininkai yra pastebėję mūsų tautos liaudies meną, kalbininkai įdomaujasi mūsų kalbos kilme, jos struktūra, o istorikai stebisi mūsų didžia ir spalvinga istorija. Tik vieniems lietuviams reikia įrodinėti savos kultūros vertingumą! Mes kartais net gėdinamės jos, kada daug kas galėtų tokiai kultūrai pavydėti. Reikalaudami, kad tėvai pasakytų, kodėl mums reikia kalbėti lietuviškai, ir klausdami, kokia iš to bus nauda, mes parodome tik savo situacijos nesupratimą. Nėra kokios tikrai apčiuopiamos naudos, kuri griežtai diktuotų, kurią kalbą žmogus turėtų vartoti. Tačiau kas gi atvirai galėtų sakyti, jog dvi kalbas gerai mokėti yra koks nors nuostolis? Mes turime tokių kultūrinių vertybių, kurių negalime pakeisti jokiais civilizacijos siūlomais patogumais. "Visai aišku: kas pereina į svetimą kalbą, tas pereina į svetimą jo prigimčiai pasaulį, kuriame tebus nekūrybiškas užklydėlis, nes nebeprabils savo siela, o tik savo liežuviu. Kas supranta šią tiesą, tas ir supras, kad vaisingas mūsų dalyvavimas kultūrinėje veikloje tai yra (te) galimas per lietuvių kalbą" — taip yra mums pasakęs prof. Juozas Eretas.

Studijuojantis jaunimas ruošiasi gyvenimui. O gyvenimas vystosi tiktai visuomeninėje plotmėje. Taigi, studentų ateitininkų sąjunga yra ta bazė, iš kurios mes veržiamės į platesnį visuomeninį veikimą. Kaip tik toje platesnėje visuomeninėje veikloje, ar tai būtų lietuvių ar amerikiečių tarpe, randame šio žodžio pagrindinę tezę — išvengti kraštutinumų mūsų veikloje. Gaires tam mes randame 1965 m. Ateitininkų Kongrese paskelbtame šūkyje: ATVIRYBĖ LAIKUI, IŠTIKIMYBĖ IDEALUI. Federacijos vado žodžiais tariant ("Tai ryžtis atvirai žvelgti į visus tikrovės rūpesčius, kurie ir sudaro šio meto uždavinius, bet nesuklupti prieš tikrovę, o visus jos rūpesčius spręsti ateitininkiškoje idealo šviesoje".

Parafrazuojant Šalkauskį, priklausymas "Ateities judėjimui" privalo būti ateitininko suprantamas kaipo sąmoningas nenuilstamas ruošimasis tapti aiškiai susipratusiu kataliku, uoliu lietuviu, tikru inteligentu — šviesuoliu ir aktyviu veikėju visuomenininku.

Kad prie šio idealo dabartinė Sąjungos padėtis bent priartėtų, tarp kitų, reikia ir sekančių priemonių:

1. Susipažinti su tikėjimo tiesom ir bendrai bei sistemingai studijuoti Evangelijos ir atsinaujinusios Bažnyčios padėtį yra būtina.

2. Kaip jau minėjau, reikalinga suderinti mūsų moralinę ir estetinę veiklą su mū-

sų krikščioniškąja pažiūra. Tam įvykdyti reikia pagrindinai perorganizuoti mūsų socialinės veiklos formas. Todėl galvojama, jog ateinančios vasaros stovykloje tegalės dalyvauti tiktai iš anksto per draugoves užsiregistravę ateitininkai, kurie mano aktyviai dalyvauti visoje stovyklos programoje. Stovykloje vyraus "seniai nematyta" draugiška — tikrai ateitininkiška atmosfera. Tiems, kurie nesilaikys atsakomingumo ir subrendimo nuotaikos, šioje stovykloje vietos nebus.

3. Šios Centro Valdybos kultūrinės apimties projektas, būtent, gyvų mūsų literatų balsų magnetofono juostelėse rinkimas buvo paskelbtas prieš penkis mėnesius. Rezultatai iki šiol yra menki. Tad norėčiau vėl paraginti kiekvieną draugovę iki šio mėnesio galo pristatyti Valdybai sąrašą tų literatų, kurių balsus draugovė gali ir mano užrašyti juostelėse.

4. Ši Centro Valdyba yra įsitikinusi, kad pati Sąjungos struktūra yra reikalinga tam tikrų pakeitimų. Centro Valdybos pirmininkas naudodamasis savo konstitucine teise, ruošiasi šaukti statuto keitimo nepaprastą sąjungos suvažiavimą.

5. Išstudijavusi iždo knygas, Centro Valdyba pastebi, kad susimokėjusių nario mokestį narių skaičius kas met mažėja. Šiemet yra tik 15 šią pareigą atlikusių narių. Centro Valdyba negali be pinigų veikti. Tad mūsų ižas taip greitai nyksta, kad reikia imtis drastiškų priemonių. Jeigu greitu laiku šimtas narių nebus susimokjėę nario mokesčio, Centro Valdyba finansais paremtą veiklą turės nutraukti. Pavyzdžiui, nebus leidžiamas "Gaudeamus", paštu ir telefonu susisiekimas bus apribotas, jeigu ne visai sustabdytas, kursų ir stovyklų finansavimas bus neįmanomas. Galvojame, jog už šią sąjungos veiklą ir jai galimybių suteikimą atsakinga yra ne viena Valdyba, bet visa Sąjunga.

Taip nors paviršutiniškai pažvelgę į kai kuriuos mūsų principus ir pareigas ir uždavinius, apspręskime mūsų idealo vertę bei teisybę, ir, jas atradę, vieningai siekime. Dievo pagalba ir pasitikėjimu pasieksime vienoje mūsų giesmėje išreikštą viltį: "Kristau, su Tavim eina tautos gyventi, su Tavim eis visa Lietuva". Ir ateitininkijai, aišku, neatsiliekant.

Studentų Ateitininkų Sąjungos kursų, įvykusių vasario 3-5 dienomis, aprašymas — 80 pusl.

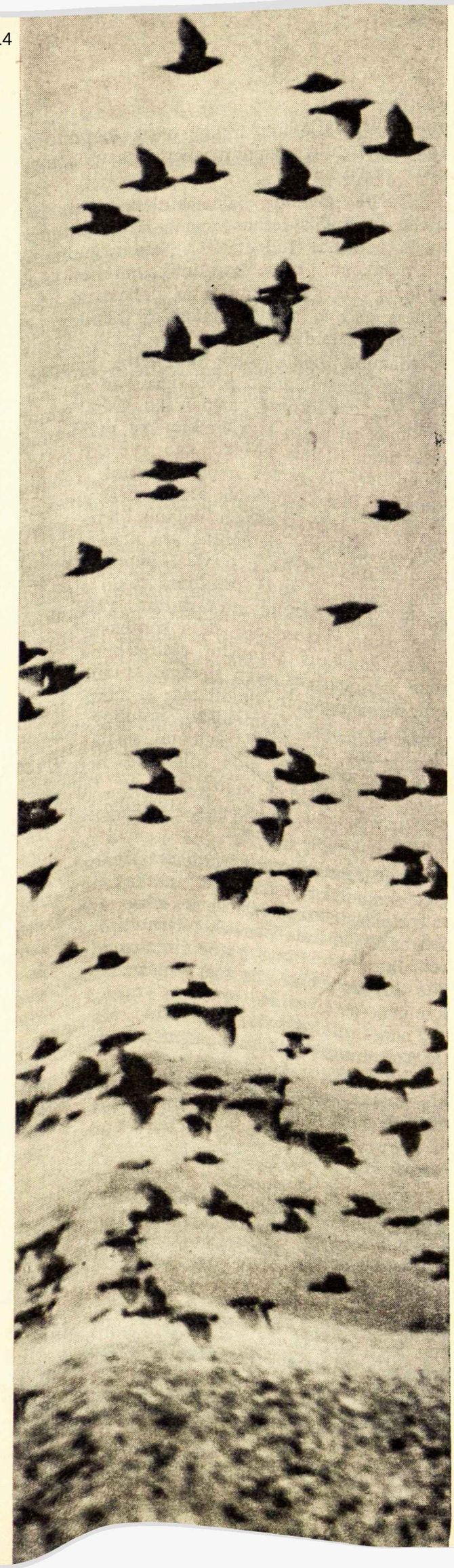

AR MŪSŲ VEIKLA KUOPOSE YRA GRYNAI SOCIALINIAI SUSIBŪRIMAI?

PETRAS VAINIUS

Šiuo klausimu kalbant, reikia pirma žinoti, kas yra socialinis susibūrimas. Visi žinome, kad žmogus yra visuomeninė būtybė, todėl jam reikia susieiti su kitais žmonėmis, pagal priežodį: "kitus pamatyti ir save parodyti". Amerikiečiai yra įpratę, kad jų socialiniai susibūrimai vadinami tada, kai žmonės susirenka tik pasilinksminti.

Yra ir kita nuomonė apie socialinius susibūrimus, būtent — kad tokie susibūrimai yra ir visuomeninė veikla. Ši nuomonė, man atrodo, kyla iš to, kad betkoks žmonių susibūrimas gali ką nors atlikti bendruomenės gerbūviui pakelti. Ateitininkų visuomeniškumo principas, kuris reikalauja visada jausti atsakomybę už kitus, dalintis pareigomis ir darbais, reikalauja ir socialinius suėjimus išnaudoti bendram visų labui. Reiškia, kad kai ateitininkas susieina su kitais, jis turi bandyti atlikti ką nors bendruomenės gerbūviui.

Dabar ir kyla klausimas: prie kurios grupės priklauso mūsų veikla? Kad į šį klausimą atsakyti, reikia pažvelgti į dabartinę ateitininkų veiklą: kiek laiko skiriame darbui (išmokti apie organizaciją, jos istoriją, principus, vadus) ir kokia dalis tenka pasilinksminimams (šokiams, dainoms, bendriems plepalams). Kaip pavyzdį, galime paimti vieną moksleivių suvažiavimą: buvo planuota šešios valandos darbui, o keturios valandos šokiams. Skaitant, kad viskas pasiseka pagal programą, darbo — linksminimosi proporcija yra 3:2. Dažnai atsitinka, kad tokia proporcija būna apversta.

Dabar pažvelkime į narių dalyvavimo motyvus. Kodėl ateina nauji nariai į kuopą? Ar nariai dalyvauja kuopose todėl, kad už 50 proc. darbo jie gauna 50 proc. pasilinksminimo? Girdėjau, kad 1946 metais moksleivių darbo — pasilinksminimo proporcija buvo 4:1. Dabar man atrodo yra 1:1. Kaip bus toliau? Ar mūsų veikla vis kreipsis daugiau į pasilinksminimus? Tai klausimai, kuriuos sunku atsakyti. New Yorko kuopoje daug narių įstojo į kuopą ieškodami draugų ir pasilinksminimo. Dažnai, tačiau, po kiek laiko šitie nauji nariai pradėjo domėtis ateitininkų principais, ideologija ir visais mūsų darbais. Tie, kurie pirma atėjo tik dėl pramogų, dabar pasidarė uolūs kuopos nariai.

Darbo ir pasilinksminimo proporcija gali būti naudojama kaip matas narių kokybei. Kuopa, kuri turi aukštesnę darbo proporciją turėtų turėti proporcingai geresnius narius. Turime pripažinti, kad reikia žmogui pasilinksminti, bet tai nėra mūsų veiklos tikslas.

Dabar galima bandyti atsakyti į pirmąjį klausimą: ar teisingai mums metamas kaltinimas, kad mūsų veikla kuopose yra grynai socialiniai susibūrimai? Šiuo metu taip nėra. Darbas ir pasilinksminimai yra maždaug pusiau padalinti. Manau, kad ši proporcija greitai nesikeis. Taip pat randu, kad pasilinksminimai yra gera priemonė gauti naujiems žmonėms.

●

PETRAS VAINIUS baigęs Brooklyn Technical gimnaziją, lanko City College of New York, kur studijuoja mechanikos inžineriją. Priklauso N. Y. tautinių šokių grupei ir Studentų Ateitininkų New Yorko draugovei.

VENECUELA

NOMEDA AUSMANAITĖ

Tai yra gražus kraštas su tropikine augmenija. Yra labai skirtingas grožis ir skirtingi papročiai.

Puikūs plažai su palmėmis ir yra vien malonumas maudytis, nes daugiau siai vanduo yra malonus ir kaip pašildytas. Ten visada yra šilta, tik toks skirtumas, kad šešis mėn. lyja ir šešis mėn. sausros, bet lietaus laikotarpy gamta yra gražesnė, nes viskas žaliuoja.

Caracas yra labai moderniškas miestas, bet žmogus gyvendamas irgi išvargsta kaip ir visuose didmiesčiuose, bet žmonės yra gan malonūs, bet triukšmingi ir jaunimas yra mandagus ir gatvėse jau moterys nerūko nei perdaug jau nesibučiuoja. Maracaibo labai karšta, tvanku, bet tai yra naftos šaltiniai, tai yra didelis miestas irgi moderniškas ir daugiausiai gyvena amerikiečiai.

Gamtos vaizdai yra įvairūs, labai spalvuoti ir iš ryto saulei švintant matos Andes kalnai su visa savo puikybe ir gėlių margumas sužavi kiekvieno keleivio akį.

Žmonės ar balti ar juodi visi sau gyvena ir nedaro didelių skirtumų tarpusavy. Daug yra indėnų, bet jie daugiausiai atskirai gyvena. Mokslas yra europietiškas. Tėvai yra gerbiami. Žmonės — labai pamaldūs, apie 90 proc. katalikai. Mergaitės jau vakarais nelabai kur vienos eina. Berniukai, norėdami susitikti su mergaite, pirma turi atsiklausti jos tėvų, be to, sesuo ar brolis ar net bobutė išeina kartu į pasimatymą ar į kiną, tai kartais sudaro berniukui daug išlaidų; bet kai jau susižieduoja, tai gali išeiti vieni du. Į šokius taip pat beveik visa šeima eina kartu, aišku kartais atsitinka ir kitaip, bet retai. Tik aišku daug nemalonumų sudaro politikos nepastovumas ir niekas nežino, kokie pasikeitimai gali būti rytoj; tai yra didžiausia priežastis kodėl užsieniečiai išvažiuoja.

•

NOMEDA AUSMANAITĖ atvyko su tėvais į JAV iš Venecuelos 1962 metais. Mokosi Richmond Hill viešojoje vidurinėje mokykloje. Priklauso M. Pečkauskaitės MAS New Yorko kuopai ir Lietuvos Vyčiams. Laisvalaikiu skambina pianinu, žaidžia krepšinį ir tinklinį, šoka tautinius šokius. Mėgsta skaityti. Norėtų būti ispanų kalbos mokytoja.

IDEALIZMAS IR IDEALAI

ALGIS PALIULIS

Mes visi, turbūt, jau ne kartą esame svarstę — kas yra idealizmas. O jeigu ne, tai jau yra atėjęs laikas apie tai pagalvoti. Idealizmas yra nusiteikimas ir nusistatymas vadovautis savo gyvenime idealais, jiems nesuinteresuotai tarnauti, žiūrint to, ko idėja reikalauja, o ne ką realūs faktai diktuoja. Idealistinis nusistatymas tikslų atžvilgiu betgi neišskiria realizmo nei kaip apskritai blaivaus žvilgsnio į tikrovę, nei kaip realių priemonių ieškojimo idealams vykdyti esamoje situacijoje.

Jei dažnai idealizmas laikomas realizmo priešybe, tai tik remiantis tuo nesusipratimu. Tikroji idealizmo priešybė yra ne realizmas, bet materializmas. Materialinės gėrybės skiria žmones vienus nuo kitų pačiu tuo, kad jomis negali visi lygiai džiaugtis, nes ką užvaldo vienas,

to netenka kitam. Be idealizmo nėra jokios ištikimybės nei kasdienybės pilkumoje, nei tais momentais, kur tenka jį liūdyti herojine auka. Tik idealizmas gali žmogų įžiebti heroinei ryžčiai.

Kiekvienas žmogus yra skirtas gyventi kokiam nors idealui, ko nors siekti. Juo didesnis tikslas, kurio žmogus siekia, juo vertingesnis yra žmogus. Žmogus yra nuostabus kūrinys, bet jo vertė pareina nuo to, kuo jis gyvena. Jaunystė kuria idealus. Nuo pat jaunų dienų reikia pasirinkti savo idealus, kurių mes sieksime. Kuo jaunesnis nuspręsi savo idealus, tuo bus geriau ir lengviau jų siekti. Žmogui yra reikalinga įprasminti savo gyvenimą siekiant vertingų idealų.

Yra labai svarbu įjungti Dievą į savo idealą. Būdami lietuviai ir katalikai, be abejo, pirmoj eilėj turime aiškiai nusistatyti Dievo atžvilgiu. Dabar yra sunkūs laikai ir mums reikia Dievo pagalbos, kad mes nepaklystume savo gyvenimo planus bekurdami. Dievas yra palikęs žmogui didžiausią laisvę, todėl mums atrodo, kad Dievo beveik nėra pasaulyje. Tačiau mes turime įrašyti Dievą į savo idealą labai ryškiomis spalvomis ir juo gyventi.

Kitas dalykas, kuris turi įeiti į mūsų idealą svetimam krašte gyvenant, yra tauta, tėvynė, sava kalba. Dievas sakė, kad mes turime mylėti savo tautą kaip mes mylime tėvus, kadangi tėvų ir tėvynės meilė yra ta pati viena dorybė. Tėvų meilė veda į tėvynės meilę. Kas turi čia pilnutinę dorybę, tas mylės taip pat savo tėvynę ir savo tautą. Ir mes turime pareigą mylėti savo tėvynę. Tautiečių meilė reikalauja, kad mes įsijungtume į savo tautą. Mes turime tai padaryti mums galimais būdais.

Kai kurie žmonės turi politinį polinkį, yra Dievo leisti vadovauti politiniame gyvenime. Jei kas tokį politinį palinkimą turi, galės prisiderinti, įsijungti į vieną ar kitą organizaciją, kuri jam patinka, ir tokiu būdu galės pasiruošti mūsų tautos ateities politiniam vadovavimui. Mes žinome, kad tėvynėje demokratinis politinis auklėjimas dabar yra negalimas, kadangi dabar ten yra komunistų partijos diktatūra, kurios siekiams visi turi paklusti. Jei niekas iš jaunosios kartos lietuvių nesidomės politika, tai mes būsime nepasiruošę laisvam demokratiškam gyvenimui tėvynėje laisvės aušrai užtekėjus.

Svarbu yra, kad mes mokėtume su visais sugyventi: su savo šeima, su kitais lietuviais ir visais žmonėmis. Jei mes vieni kitus mylėsime, taip pat mylėsime ir savo tautą ir savo tėvynę.

Gal jau ne vienas iš mūsų galvoja, kad mūsų tauta yra pasmerkta žuvimui ir jau niekad neatgaus nepriklausomybės. Todėl ar ne geriau būtų realistiškiau gyventi visiškai įsiliejant į šio krašto gyvenimą, visiškai nutraukiant ryšius su savo tauta ir jos reikalais. Labai menkavertis būtų toks nusistatymas. Mes turime tvirtai tikėti mūsų tautos išsilaisvinimu, nors dabartinė vergija ir ilgokai užsitęstų.

Jaunimas kaip tik yra reikalingas kiekvienai lietuviškai bendruomenei svetimuose kraštuose, kad jisai mokėtų duoti tos ugnies, to tikėjimo ateitimi. Mes turime tikėti savo ateitimi ir taip pat savo tėvynės ateitimi. Ir mes galime būti naudingi savo tautai, savo tėvynei, ir per tėvynę galime būti naudinti ir tam kraštui, kuriame mes gyvename.

•

ALGIS PALIULIS šiuo metu yra Bostono moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkas. Du metus mokėsi tėvų pranciškonų gimnazijoj Kennebunkporte. Dabar yra trečiuose metuose jėzuitų vedamoje Boston College High School. Dėl studijų dar nėra apsisprendęs.

Lietuvis tokiu teliks, jei jis liks savo kalboje. Apleisdamas ją, jis apleidžia ir savo dvasios pasaulį ir siekia būti tuo, kuo jis niekad nebuvo ir niekad būti negalės... — prof. Juozas Eretas

ISTORIJA
12 STUDENTŲ
IR
KĄ KURSUOSE JIE TARĖS

PASAKA
IRENOS RUŠĖNAITĖS

NUOTRAUKOS
GEDIMINO NAUJOKAIČIO

Mielas skaitytojau, jei nebuvai leisk papasakot išsamiai apie kursus įvykusius Rytų krašte dideliam, pilkam CYO name.

Kadangi tiktai dvylika studentų susirinko į Baltimorės užmiestį vasario 3-5 dienomis, įvyko **ypatingi** žiemos kursai. Mažas skaičius gerai, nes buvo progos su visais kursantais geriau susipažinti, bet tuo pat ir blogai, nes radosi nejauki atmosfera mažai saujai Baltimorės vyskupijos Catholic Youth Organization rekolekcijų name, kuris lengvai talpina šešiasdešimt. Iš anksto paskelbus, kad čia kursai — ne stovykla, turbūt nubaidė daug linksmumo ieškotojų, o sutraukė rimčiau susidomėjusius studentų veikla. Bet daugelį net ir rimtesnio tipo nustūmė aukšta kaina. Taigi, išskyrus šešius centro valdybos narius, susirinko šeši studentai iš Chicagos, Bostono ir New Yorko.

Tvarkos buvo nepaprastai griežtai laikomasi. Iš tokio mažo skaičiaus niekas nedrįso praleisti programos punktų. Rimta nuotaika viešpatavo — galbūt perdaug rimta. Nebuvo programoj jokio organizuoto pasilinksminimo.

Jeigu linksmoji dalis nesisekė, tuo geriau praėjo rimtoji. Ruošėjai išrinko puikias, aktualias temas ir tinkamus asmenis jas išpildyti.

•

SAS dvasios vadas **kun. Kazimieras Pūgevičius** kalbėjo apie **mūsų apaštalavimą netikinčiųjų studentų tarpe.** Kalba buvo pamokslo formoje, kurioje kartojosi mintys apie tikėjimo bruožus, pareikštus "Baltimore Catechism No 2" arba Antrąjame Vatikano Suvažiavime apie Bažnyčios atsinaujinimą. Trūko įžvalgumo, bet dalinai klausytojų kaltė, kurie neprisidėjo nei klausimais, nei diskusijom. Arba viskas taip aišku, — arba Bažnyčia atrodo taip susimaišus, kad beprasmiška klausti, nes už metų, ko gero, bus kitoki atsakymai. Dalinai studentų neprisidėjimą galima pateisinti. Po ilgo pamokslo norėjosi tiktai lėkti laukan pasportuoti. Tiktai gaila, kad nuovargis užpuolė per šią svarbią temą.

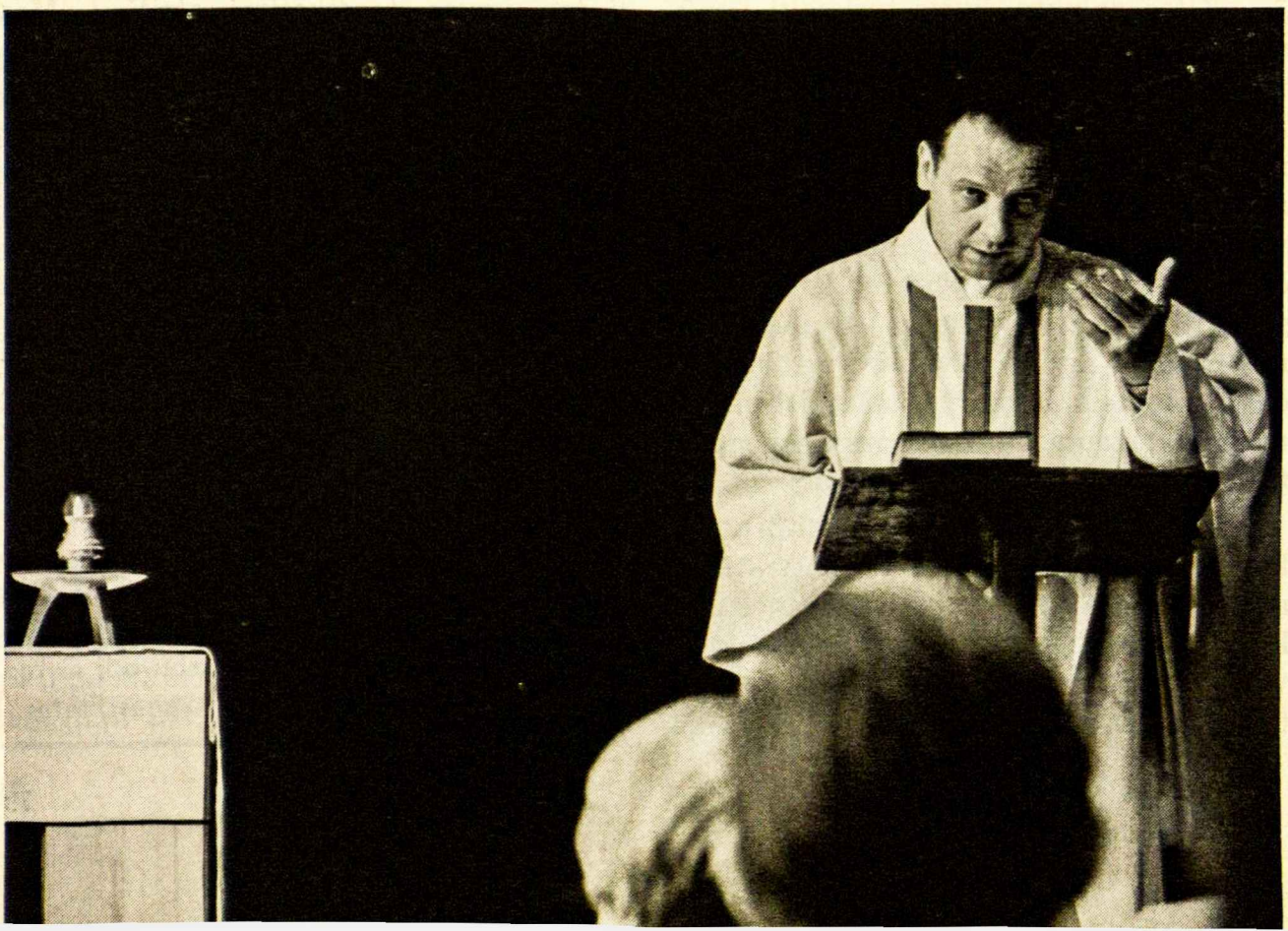

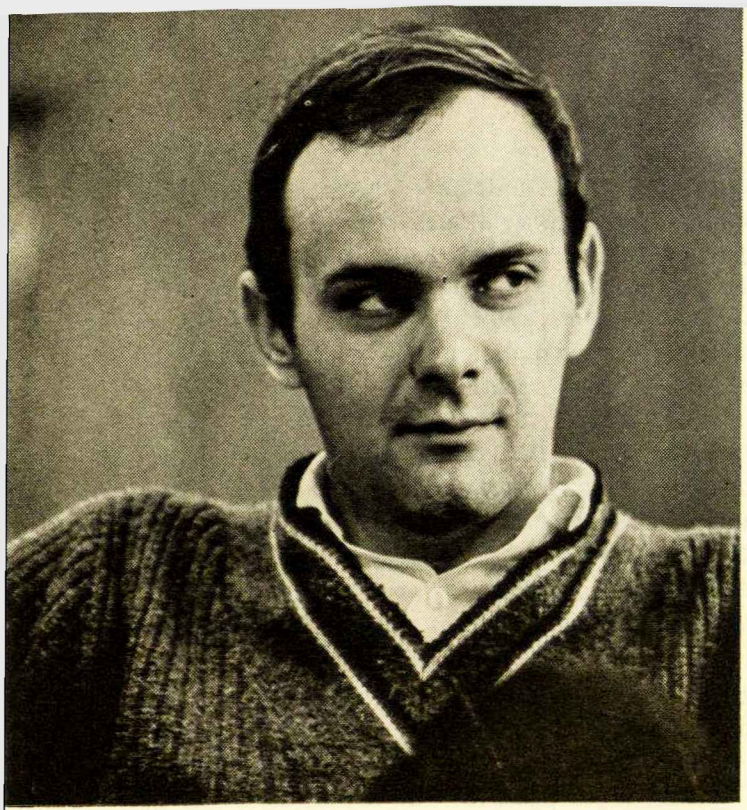

Augustinas Sužiedėlis pasakojo iš savo patyrimo apie antireliginius sentimentus universitetuose. Trumpame, gerai suorganizuotame referate, Augius pristatė tris pagrindinius studentų tipus kurie nepraktikuoja tikėjimo: tingintieji, išsiblaškę intelektualai, ir tiesioginiai ar netiesioginiai Dievą neigiantieji. Pabrėžė, kodėl, **ypatingai katalikiškame universitete Bažnyčios trūkumai krenta į akis.** Diskusijose pasirodė, kad studentų tarpe yra daug tolerancijos kitiems tikėjimams, daug ieškojimo, ir iš tikrųjų nesiranda antireliginių sentimentų; tiktai pasimetęs klajojimas ir begaliniai klausimai.

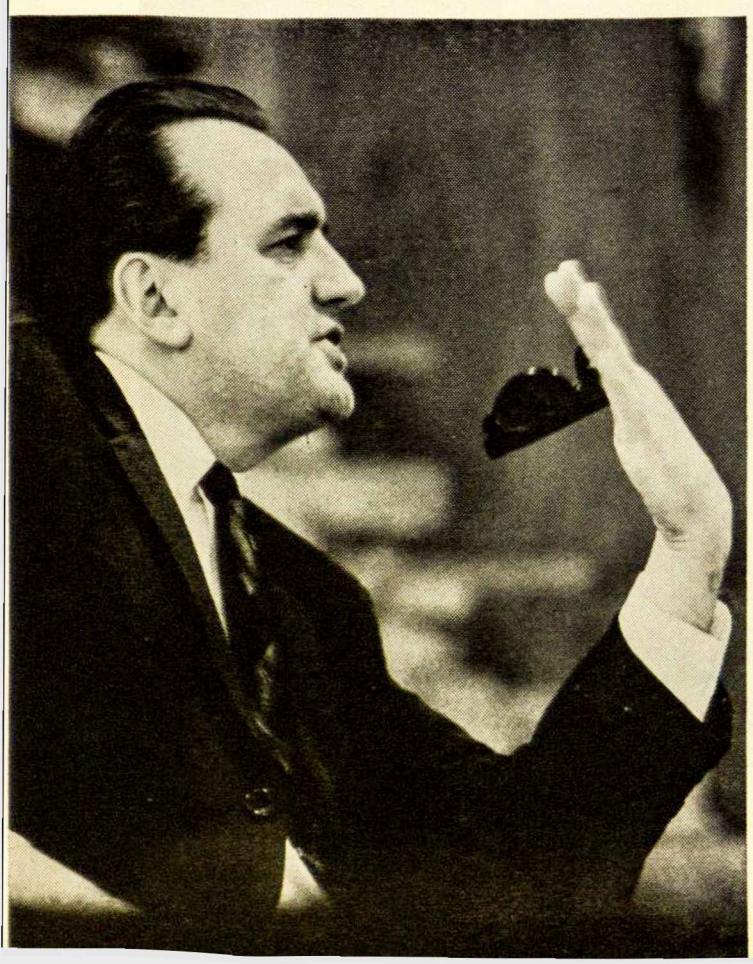

Arvydas Barzdukas kalbėjo tema "Studentas Ateitininkas — rinktinis katalikas ir pavyzdys savo aplinkoj". Imponuojantis užvardinimas, bet po kelių juokų Arvydas šnekėjo apie mūsų šūkio reikšmę šių dienų pasaulyje ir būdus jį išpildyti. Aiškino, kokie teoretiškai mūsų santykiai su Kristum turėtų būti, aiškino, kad **mes turėtume dalintis tikėjimu, ne jį skelbti.** Taip pat pasakė, kad reikia nustojus krikščionybę svarstyti abstraktiniai, ją diskutuoti asmeniškai. Užbaigdamas patarė atnaujinimą pradėti nuo savęs pačių. Diskusijose iškilo klausimas bei pasipriešinimų: dabartinė krizė nėra mūsų identifikacija su Kristum, bet pagrindinis Kristaus priėmimas ir pripažinimas Jam vietos mūsų gyvenime. Sunku dalintis tikėjimu, jeigu pats jo ieškai. Taip pat, kaip galima svarstyti krikščionybę asmeniškai? Jeigu nepadėti abstraktiniai pagrindai, ar veiksmai nelieka tušti?

Dr. Vytautas Vygantas skaitė paskaitą "Tautinis susipratimas — lietuvybės svarba ateitininkijai". Sėdėdamas mažam klausytojų rate, jis vartė puslapius savo paties kadaise atspausdintos paskaitos, bet jo mintyse buvo originalumas, kurio pasigestam studentų tarpe. Kalbėjo mums ne kaip vaikams, nekartodamas senai girdėtų ir ilgai įkaltų minčių, bet kaip protaujančiam

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M[illegible]DO
BIBLIOTEKA

jaunimui. Paklausė klausytojų, kas yra lietuvybė ir diskutuodamas šį klausimą priėjo prie išvados, kad lietuvybė yra tai, ką individas nutaria, kas ji bus savo gyvenime. Nėra definicijos, yra tiktai asmeninis įsipareigojimas. Esi laisvas pasirinkti lietuvybę, turi šiokią tokią moralinę pareigą tęsti Lietuvos kūrybinę reikšmę, bet gal iš tikrųjų nėra lietuviškų vertybių — gal yra tiktai lietuviška išraiška universaliom vertybėm!

Šeštadienio vakarui suplanuotas simpoziumas apie moksleivių - studentų bendravimą prastai praėjo. Ir ką čia pasakysi — moksleivių problema vis diskutuojama, vis diskutuojama draugovėse ir valdybos posėdžiuose — sunku iškelti naują mintį. Mes reikalingi moksleiviam ir mums reikia moksleivių. Betgi paaiškėjo Rytų vietinės problemos, ir galbūt išeis kokie konkretūs subuvimai ir suvažiavimai tarp moksleivių Rytų miestuose. Liks pamatyti, ar iš kelių idėjų susikristalizuos realybė.

Šeštadienio naktis, lauke tamsu, tamsu, nėra šviesų, nėra artimų kaimynų, paskaitininkai išvažiavę, dvasios vadas irgi pakeliui namo. Liekame vieni, mažas būrelis didelio, pilko CYO namo salėje. Rytoj paskutinė paskaita ir vėl išsiskirstysime metams, dviem, gal kiti ilgiau. Atsiminsim Arvydo Barzduko nepavykusius juokus, Augio griežtą "Tomizmą" ir Kęstučio Girniaus pasipriešinimą; Naujokaičio tupinėjimą su foto aparatu rankose, didelį juodą šunį, kuris visus pasitiko su šlapiu liežuviu, ir puikią kursavietę. Atsiminsim čia pareikštas mintis, bet turbūt ilgiausiai atsiminsim asmenis, su kuriais dalinomės per trumpą savatgalį.

Tai ir paskutinė paskaita — SAS Centro Valdybos pirmininko Eimučio Radžiaus: Moralinis ir estetinis studento apsisprendimas — eiti su srove ar pasilikti tvirtam. Gerai pasiruošęs, Eimutis perskaitė paskaitą, reikšdamas griežtai ateitininkiškas mintis. Po to jau greit skirstėmės į savus miestus.

Kadangi kursam vietovė buvo puiki, programa gerai suskirstyta, dalyviai aukšto lygio, — kursai praėjo gerai.

Redakcijos pastaba: Jau Irenai išskridus atgal į Chicagą, labai šviesią ir ūpą pakeliančią uždaromąją kalbą tarė profesorius Antanas Sužiedėlis. Taip pat dalyviams buvo pristatytas pirmas šių metų ATEITIES numeris. Be to, pranešta, kad planuojami kiti kursai Dainavoje, Manchester, Michigan, balandžio 28-30 dienomis. SAS pirmininko Eimučio Radžiaus paskaita yra atspausdinta šios ATEITIES 73-76 puslapiuose.

Po paskaitos — iš kairės: prof. dr. Antanas Sužiedėlis, SAS pirmininkas Eimutis Radžius, SAS Spaudos ir Informacijos skyriaus vedėja Rima Salytė ir Chicagos SAS draugovės pirmininkas Vacys Šaulys.

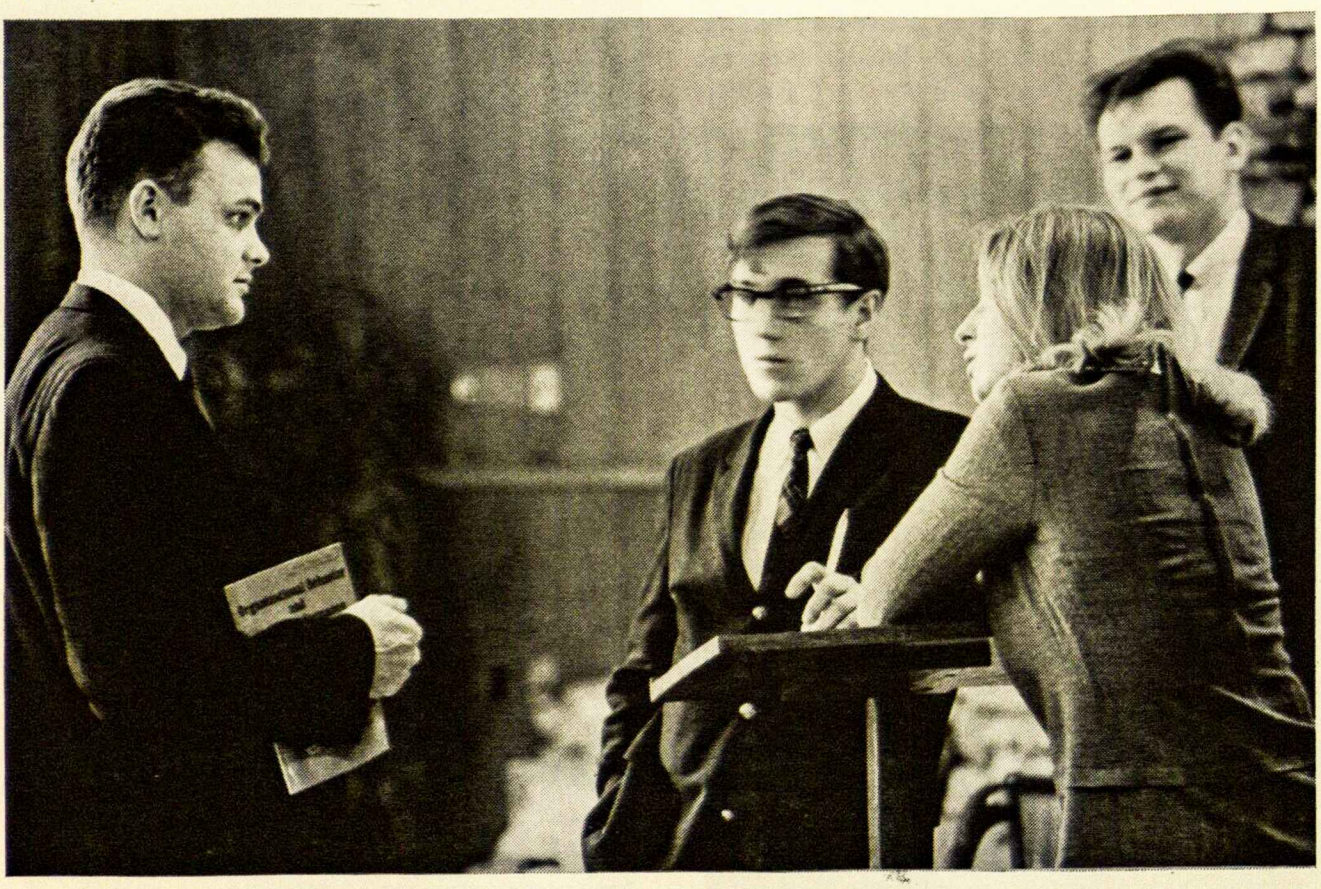

Stasė Šakytė

ALKANA ŽEMĖ

•

ištraukos iš
ATEITIES leidyklos išleisto
eilėraščių rinkinio

•

PRIEŠ SAULĖS UŽTEMIMĄ

Giedokite, broliai, litaniją
prieš saulės užtemimą,
nes artinasi prieblandos laikas,
kada aptemę akys
nebematys žiburių.

Todėl giedokite:
už suskaldytą naktį,
perplėštą žemę
ir sunkų
akmenį.

Į VASARĄ

Mano vitraže vis dar skaudžiai
klykia
Vieną rudenį girdėti paukščiai,
ir vis regiu,
kaip jie sparnus ir kaklą
į padangę tiesia.

O,
kad ir aš galėčiau
palikti savo džiaugsmą,
užverst sunkias devynias
mąstymų knygas,
ir lėkt į vasarą,
kaip paukščiai.

PELENAI

Pašventinti ir kakta paliesti
pelenai,
pasilikite mano
smegenų raizginy.
Lydėkite mano pulso bangavimą
ir visada man priminkit
išsivadavimo Valandą.

PASEMK

Pasemk ir užpilk man
saujelę žemės,
nes jau sunku bestovėti
ant kieto grindinio,
kuriame po sunkiais ratais
subyrėjo
paskutinis mano šauksmas.
Pasemk ir užpilk.
Ir jau nebekalbėsiu
apie šviesųjį vieškelį,
kuris po ratais
pradingo laiko grindiny.

TYLOJE

Man begaliniai gera tyloje,
kurios į tolumą nulinkęs sparnas
padovanojo horizontą
nenugalėtųjų varsų,
nesurinktų į sausą šnabždesį
ir neįrėmintų paveikslan.

TAU

Juk aš tau nieko nežadėjau.
Nieko.
Tiktai palikti ryto rasą
ir tai,
kiek jos lašelių susirinksi
rankom
ir atiduosi
mano žemės nesibaigiančiam
spindėjimui.

Šventas Kazimieras, kuriam lenkai davė "Taikos Nešėjo" vardą, buvo 3-čias iš trylikos vaikų. Jo tėvas buvo Lenkijos karalius Kazimieras IV, o motina Austrijos princesė Elžbieta. Karalaitis Kazimieras turėjo du brolius: Vladislovą ir Joną. Gi jų visų mokytojas buvo gilios erudicijos ir pamaldumo vyras istorikas Jonas Dlugošas iš Krokuvos.

Visi karaliaus sūnūs buvo prisirišę prie savo mokytojo, bet Kazimieras pasisėmė iš jo daugiausiai mokslo ir pamaldumo.

Nuo pat jaunystės, būdamas labai pamaldus, Kazimieras atsidavė maldos ir atgailos gyvenimui, vengdamas pasaulio tuštybių. Jo lova dažnai būdavo kietoji žemė. Karalaitis daug laiko praleisdavo maldoje ir mąstymuose apie Kristaus kančią.

Nors Kazimieras turėjo dėvėti puošnius rūbus, bet po šilku jis nešiojo ašutinę. Gyvendamas Dievo malonėje, Kazimieras visuomet buvo linksmas, giedrios nuotaikos.

Vargšams Kazimieras išdalindavo beveik viską, ką turėdavo. Mėgiamiausioji Kazimiero giesmė buvo "Omni die dic Mariae", kurią jis dažnai giedodavo. Gi jam mirus, vienas giesmės tekstas buvo įdėtas į jo karstą.

Jaunam Kazimierui tėvas buvo paskyręs Vengrijos sostą. Tačiau Kazimieras, patyręs, kad jis ten nelabai laukiamas, atsisakė karaliaus garbės ir dar labiau atsidavė maldos gyvenimui.

Nepavyko tėvui nei apvesdinti Kazimiero su imperatoriaus Friedricho III dukra. Gavęs džiovą, jaunas karalaitis mirė 1484 m., sulaukęs vos 24 metų amžiaus. Dėl švento gyvenimo ir stebūklų, įvykusių po jo mirties, 1521 m. Kazimieras buvo paskelbtas šventuoju. Vėliau, Lietuvos vyskupams prašant, šv. Kazimieras buvo paskirtas Lietuvos, o ypač jaunimo globėju.

Nijolė Pušinskaitė, 14 m.

(Iš Toronto moksleivių ateitininkų laikraštėlio *Pirmyn, Jaunime*)

STREIKAS

Vilija Malciūtė
12 m.

Dvi savaites įšsėdėjom
Leidžiam dieną po dienos.
Nieko naujo mes nežinom
Streiks neduoda mums naudos.

Vėl mums šventė prasidėjo,
Ne Kalėdos — ne žiema,
Nors ir sniego negailėjo,
Mūs mokykla uždara.

Mūsų laikas vis mažėja
O programa nebaigta.
Jau pavasaris artėja
Ir egzaminų diena.

TOMO NAUJAS DRAUGAS

APYSAKA

Tą dieną Tomui nuo pat ryto nesisekė. Bevalgant pusryčius, mažoji sesutė netyčia apipylė jį kakava. Kol persirengė kitais drabužiais, jis pavėlavo mokyklon. Grįždamas namo, Tomas susistumdė su draugais ir persiplėšė marškinius.

Tačiau pats nemaloniausias įvykis buvo vakare. Jie susėdo vakarienės. Mamytė vidury stalo pastatė garuojantį dubenį, ir Tomas žinojo, kad pasikartos tai, kas visuomet tokiu atveju atsitinka. Dubenyje garavo pati nemėgiamiausia sriuba! Sriuba, kurios Tomas nevalgytų net ir tada, jei nieko kito neturėtų.

Samtis, lyg pasityčiodamas iš berniuko, išdidžiai sukinėjosi po dubenį.

— Tik nepradėkime senos istorijos! — perspėjo tėvelis, pastebėjęs pasigailėjimo prašantį Tomo žvilgsnį.

— Pusę samčio, ne daugiau, — ramino mama.

Ir Tomo lėkštėn šliūstelėjo ilgų, besiraitančių makaronų marmalynė. Jis sukaupė visą savo valią. Užsikniaubė ant lėkštės ir valgė, žiūrėdamas į žalsvą ornamentą staltiesėje. Tėvelis kaž ką ramiai pasakojo, bet Tomas girdėjo tik jo balsą, ne žodžius. Jam tuo metu atrodė, kad visas pasaulis yra ši lėkštė, kurią kaip nors reikės ištuštinti. Iš visų jėgų Tomas stengėsi praryti gerklėje slidinėjančius makaronus.

Tikriausia, jam būtų pasisekę, jei ne trijų metų Nijolytė. Savo lėkštėje užtikusi keletą nesusmulkintų makaronų, ji pradėjo šliurpsėti. Mamytė stojosi jai padėti ir Tomo akys nejučiomis pakilo. Ore, virš Nijolytės lėkštės, tarytum sliekas, sukinėjosi ilgas makaronas!

Tomas paskubomis vėl įbedė akis į staltiesę. Tačiau jau buvo per vėlu. Žaliasis jos ornamentas pradėjo tįsti, vingiuo-

Dailininko A. Valeškos kūrinys — AIDŲ klišė

tis, ir Tomas nei neatsiprašęs, turėjo nubėgti nuo stalo.

Sėdėjo jis savo kambaryje ir pyko, kodėl nepajėgia nugalėti šios silpnybės. Tomui atrodė taip kūdikiškas jo negalėjimas nei vieną sykį užbaigti makaronų lėkštės. Ir gėda buvo. Labai gėda.

— Tėvelis nesako, bet jis tikriausia galvoja, kad aš lepšė o ne vyras, — prikaišiojo sau berniukas. — Turbūt iš manęs nieko gero ir nebus.

Kai vėliau jis bandė užmigti, pas jį atėjo svečias. Neklausė Tomas — pro kur. Jam buvo visai vistiek. Svarbu tik tai, kad atsirado, kas jį supranta ir užjaučia.

Berniukas buvo Tomo amžiaus. Dėvėjo keistokais drabužiais. Jo batuose blizgėjo didelės, auksinės sagtys. Švarkelis buvo aksominis.

— Džiaukis, kad tai nebuvo grybai, — prabilo jis, vartydamas Tomo pašto ženklų albumą.

— Bet aš grybus mėgstu! Būčiau juos be jokio vargo suvalgęs.

— O aš — ne! pasipurtė berniukas.

Ir Tomas suprato, kad tai, ką jis jaučia valgydamas makaronus, kitam pasidaro, kai valgo grybus.

— Kaip tavo vardas? — susidomėjo Tomas.

— Kaziukas.

— Aš turiu draugą Kaziuką, bet jis nepanašus į tave.

— Žinau.

— Ar tu renki pašto ženklus?

— Ne. Man geriau patinka vaško antspaudai, kuriais užklijuodavo laiškus.

Tomas buvo bepradedąs klausti apie tuos antspaudus, bet Kaziukas paėmė jį už rankos ir pradėjo vesti iš kambario.

— Aš negaliu, nesiklausęs. O, be to, tėveliai taip vėlai neišleis manęs . . .

— Jie nesužinos. Tik eikim tyliai. Tu greit sugrįši.

Ūmai jiedu atsirado Kaziuko namuose. Kambariai atrodė labai dideli, ir jų buvo daug. Aukštai, prie lubų kabėjo žibintai. Kiti buvo prie sienų pritvirtinti. Žingsniai aidėjo lyg sporto salėje. Atrodė panašiai, kaip sename forte, kurį Tomas pereitą vasarą su tėveliais lankė.

Kai pagaliau atsipeikėjęs Tomas norėjo Kaziuko pasiteirauti, kur jį veda, berniukas tarė:

— Einame vakarieniauti.

— Aš ką tik pavalgiau!

— Nepavalgei. Aš mačiau.

— Na, gerai. Tik ne makaronų sriubos!

— Mes neturime makaronų.

Jiedu įėjo kiek mažesnin kambarin. Sienos buvo nukabinėtos siuvinėtais kilimais, kuriuose šokinėjo balti vienaragiai. Ant grindų gulėjo juodų meškų kailiai.

— Kur buvai dingęs, Kaziuk? — pakilo nuo kėdės senyvas, barzdotas vyras.

— Draugą atsivedžiau.

— Tai sėskitės.

Už stalo sėdėjo daugiau berniukų ir mergaičių. Jie beveik visi buvo jaunesni už Tomą ir Kaziuką.

— Mano broliai ir sesutės, — paaiškino Kaziukas.

— O kur tavo tėveliai?

—Tėtis susirinkime, o mama pas tetą lankosi.

— Ir mano tėtis eina į susirinkimus! Tik jie dažniausia būna po vakarienės.

Ant stalo buvo daugybė patiekalų. Įsitikinęs, kad jų tarpe tikrai nėra makaronų sriubos, Tomas pasijuto daug drąsiau. Jis buvo bepradedąs valgyti kepsnį, kai vidury stalo tarnas pastatė garuojantį dubenį.

— Grybų padažas! — nudžiugo Tomas.

— Grybai! — sušnabždėjo berniukai ir mergaitės ir visi sužiūro į Kaziuką.

— Žiūrėkite į savo lėkštes! — sudraudė barzdotas ponas.

— Tik pusę samčio, Kaziuk. Labai sveika, — tarė jis švelsnesniu balsu.

Kaziukas nei nepakėlė galvos, kai grybų knibždynė išsivertė jo lėkštėn. To-

mas pastebėjo berniuko lūpas vos vos judant, ir nutarė, kad tikriausia jis meldžiasi. Jis, Tomas, visuomet melsdavosi prieš akis pamatęs makaronų lėkštę. Niekad nesijausdavo jis toks bejėgis, pasigailėjimo reikalingas, kaip prieš makaronus.

Tomas kramtė mėsą, ir kartais pro dantį praslysdavo girgždantis grybukas. Tačiau — kas jis prieš besiraitantį makaroną! Beveik — saldainiukas. Jo lėkštė greitai tuštėjo, ir jis dabar galėjo pro akies kampą atydžiau sekti savo draugą. Kaziukas taip pat valgė greitai. Rinko grybą po grybo iš padažo, lyg norėdamas, kad jie kuo greičiau dingtų iš jo akių. Kramtė vienodai, užsižiūrėjęs į auksinį lėkštės kraštelį. Jo veidu tįso ilgas skausmo šešėlis.

— Jau greitai baigs, — užjautė jį Tomas. — Kad tik nepradėtų kas šliurpsėti, — prisiminė jis savo sesutę.

Kai Tomas jau buvo beveik visai tikras savo draugo pergale, Kaziukas išbėgo iš kambario. Už stalo kaž kas sukikeno. Tomas, atsiprašęs, išbėgo paskui Kaziuką. Jam pasirodė, kad niekas nei nepastebėjo, jog jis čia sėdėjo ir kartu su jais valgė. Nei vienas vaikas nepakėlė į jį akių. Nei nusistebėjimui, nei atsisveikinimui.

Kaziuką rado jis sukritusį ant minkštu kilimu dengtų laiptų. Už jo nugaros lubų skliautan kilo liekna kolona, ir atrodė, lyg Kaziukas būtų prie jos primūrytas. Tik arčiau priėjęs, Tomas išgirdo kūkčiojimą:

— Kodėl aš vis turiu valgyt grybus. Aš jų nemėgstu, ir niekad, niekad daugiau nevalgysiu!

Tomas norėjo jį raminti, paguosti. Kartu jautė, kad turėtų ir patarti.

— Bet tas vyras sakė, kad grybai tau labai sveika..., — pabandė jis, ir tuoj susigėdo.

— Tu nepyksti? — paskubomis paklausė Kaziuką, nes jis jautė, kad jei Saulius, ar kuris kitas bandytų jį įtikint valgyti makaronų sriubą, turbūt nekalbėtų su juo dvi dienas.

— Ne.

Kaziukas iš lėto atsistojo. Jie nuėjo prie didelės bažnyčios. Tomas siekė didelės, varinės rankenos.

— Jau užrakinta, — sustabdė jį Kaziukas. — Ją visuomet anksti uždaro.

Susėdo ant laiptų.

— Dieve, aš vėl buvau silpnas ir negeras. Sakiau, kad niekad nebevalgysiu grybų. Padėk man juos visuomet suvalgyti, nes tu juos sutvėrei, ir aš neturiu teisės jų nemėgti...

Tomas pašoko nuo laiptų. Atbulas atsitolino keletą žingsnių.

— Aš tave pažįstu! Tu esi mano lituanistinės mokyklos vadovėlyje!

— Taip. Tas pats, — sutiko Kaziukas. — Bet grybų vistiek nemėgstu!

— Tu juk šventasis!

— Ar aš?

— Bet tu būsi šventasis! Kaip gali grybų nemėgti?

— Kaip? Juk aš esu toks kaip ir tu. Toks, kaip ir daug kitų!

— — —

— Aš jau grįžau, mamyte. Susipažinau vieną berniuką..., — tarė Tomas, pajutęs ant kaktos mamos ranką.

— Taip, taip, vaikeli, — ir ji tyliai išėjo iš jo kambario.

Gintarė

•

Ar žinote, kad šv. Kazimiero garbinimas ne vien tarp lietuvių, bet ypatingai Italijoje yra labai paplitęs. Daugybė italiukų krikštyjami Kazimiero vardu, o Florencijoje, mūsų šventojo relikvija (šlaunies kaulas) per procesijas ant pritaikyto padėklo keturių vyrų nešama gatvėmis. Ant relikvijos yra įrašytas šventojo skaistybės šūkis "Malo mori quam foldari" (Geriau mirti, negu susitepti). Taip pat užrašyta: S. CASIMIRVS MAGNVS DVX LITHVANIAE — Šv. Kazimieras, Didysis Lietuvos Kunigaikštis.

IŠ ATEITININKŲ ISTORIJOS

Nepriklausomybę atgavusi Lietuva dar neturėjo savo kariuomenės kraštui apginti, kai 1918 m. pabaigoje pradėjo brautis bolševikai. Grėsė vėl vergija Rusijai, šį sykį — komunistiškąjai.

Lietuviai pamatė, kad reikia kuo skubiausiai sudaryti savo kariuomenę. Buvo tuoj išleisti atsišaukimai, kviečiantys visus lietuvius stoti į savanorių pulkus. Nebuvo laiko pravesti mobilizacijai. Iš tikrųjų — nebuvo nei reikalo, nes vos tik išgirdę apie pavojų, iš visų Lietuvos miestų, miestelių, kaimų ir kaimelių pradėjo eiti jauni ir vyresnio amžiaus savanoriai.

Ateitininkai buvo vieni iš pirmųjų, išgirdę tą šaukimą. Tuo metu Vilniuje buvo ką tik pasibaigusi ateitininkų konferencija. Jaunuoliai, grįždami iš jos namo, šoko iš vagonų, ėjo į registracijos punktus, ir taip — nei namo nebesugrįžę, vyko bolševikų frontan.

Visoje Lietuvoje ištuštėjo gimnazijos, berniukams išėjus karan. Panevėžio moksleivių ateitininkų kuopoje nebeliko nei vieno vyruko. Visi išėjo kovoti. Iš tos kuopos narių, 1919 m. pabaigoje, buvo 23 karininkai. Daug jų žuvo. Panašiai buvo ir kitose kuopose.

Pirmojoj karo mokykloj iš 100 vyrų, 90 buvo ateitininkai. Jie narsiai dalyvavo visuose frontuose — prieš bolševikus, bermontininkus ir lenkus. Ateitininkai buvo daugumoje vadovaujančiose pozicijose, tad labai daug jų žuvo. Mūsų organizacija, kaip ir visa lietuvių tauta, neteko didelio skaičiaus savo pačių energingiausių narių. Daug jų už narsumą buvo apdovanoti Vyties Kryžiumi.

Mergaitės ateitininkės taip pat dalyvavo nepriklausomybės kovose. Kauno moksleivių mergaičių būrelis veikė pačiame fronte kaip partizanės. Kitos atliko labai pavojingus ryšininkių uždavinius. Vilniaus kuopos ateitininkė V. Kubiliūtė buvo už tai apdovanota Vyties Kryžiumi. Daug mergaičių, likusių namie, mezgė, siuvo rūbus savanoriams. Jiems visko trūko — ginklų, drabužių ir maisto, o nebuvo iš kur jų gauti. Lietuva buvo visai nuskurdusi po vokiečių okupacijos. Vokiečiai iš ūkininkų buvo atėmę galvijus, maisto atsargas. Todėl savo kareiviams labai mžaai tegalėjo padėti.

Kaip matote iš šio aprašymo, ir pamatysite iš vėlesnių, ateitininkai uoliai jungėsi į Lietuvos gyvenimą. Kai reikėjo — gynė ją ginklu. Kovoms pasibaigus, lavino kaimo jaunimą, leido spaudą, steigė kursus, dalyvavo valstybės vyriausybėje.

BERNELIO PILIAKALNIS

Labai senais laikais ant Bernelio piliakalnio stovėjo stipri pilis, apsupta neperžengiamais miškais, neišbrendamomis pelkėmis. Joje gyveno kunigaikštis Valdeika. Stiprus jis buvo. Vienu kumšties smūgiu stumbrą užmušdavo, plikomis rankomis kovėsi su žilomis meškomis.

Vieną kartą, norėdamas išbandyti savo jėgas, atnešė pilies kieman už puskilometrio gulėjusį aštuonių arklių svorio akmenį. Tą akmenį nešant, jo kojos smego į kietą žemę. O kai atsisėdo pailsėti, jo atsikvėpimas buvo panašus į vėjo šniokštimą.

Staiga jo pilį užpuolė didžiausia šarvuotų gudų kariuomenė. Jie kaip smala apgulė Valdeikos pilį. Ėjo žiauriausios kautynės. Gudai krito kaip musės, bet pamažu tirpo ir Valdeikos kariai — jauni

ir žilaūsiai didvyriai. Tris dienas ir naktis kirtosi Valdeika su savo vyrais, be poilsio, be miego. Pagaliau liko tik jis pats ir trys jo bajorai, trys galiūnai broliai Visginai. Nuliūdo Valdeika, kad teks atiduoti priešui liūliuojančius tėviškės miškus, šventosios ramovės — Lietuvos žemę

— Ant žirgų, vyrai! — suriko jis savo griausmingu balsu, kurį išgirdę nutildavo net plėšriausieji miškų žvėrys. — Parodykim priešui ką moka lietuvis!

Kaip liūtai išpuolė keturi milžinai. Kapojo jie savo milžiniškais kardais gudų sprandus. Atrodė, kad jau kova bus laimėta. Staiga iššoko prieš Valdeiką gudas Goluba, kurį Valdeika buvo išgelbėjęs iš kryžiuočių vergijos ir išauklėjęs kaip savo sūnų. Goluba iš visų jėgų paleido ietį į kunigakštį. Kaip žaibas įsmigo ji Valdeikos krūtinėn . . .

— Išdavikas! — sušuko Valdeika. — Ar taip atsimoki už tau parodytą širdį? — Nors mirtinai sužeistas, jis smogė savo milžinišku kardu ir gudą išilgai perkirto.

Gudai pasitraukė, bet pilis neteko savo valdovo. Ir nuo to laiko kiekvienais metais Valdeika išeina iš piliakalnio, atsisėda ant milžiniško akmens, pasiremia savo didžiuoju kardu ir dūsauja, žvelgdamas į šiaurę.

Tai tęsėsi ilgus amžius.

Kada bermontininkai užpuolė mūsų šalį, Lietuvos partizanai rinkdavosi ant piliakalnio ir iš ten puldavo priešą. Kartą pasirodęs milžinas Valdeika, paėmęs gulintį partizano šautuvą ir ilgai į jį žiūrėjęs. Paskui atsidusęs ir jį pabučiavęs.

— Jį laikys silpnos rankos, bet to, kuris naudos šį šautuvą, širdis bus tvirta, kaip plienas . . . — tai pasakęs Valdeika pranyko.

Partizanai sustiprėjo dvasia: pats Valdeika palaimino jų ginklą. Kitą dieną prie partizanų prisidėjo vienas 16 metų gimnazistas Pranas Bernelis. Jo akys žėrėjo drąsos ugnimi. Jam ir atiteko Valdeikos palaimintas šautuvas.

Daug galvų paguldė partizanai kovose su priešu, daug kraujo sugėrė buvusi Valdeikos žemė. Partizanai kovėsi iš paskutiniųjų ir laukė atžygiuojančios reguliarios kariuomenės paramos.

Partizanams buvo įsakyta laikytis piliakalnyje iki atžygiuos kariuomenė. Ir gynė partizanai taip, kaip pats Valdeika prieš daugelį amžių. Vienas paskui kitą krito jie savo jaunu krauju šlakstydami šventą piliakalnio žemę. Narsiai laikėsi jaunutis partizanas P. Bernelis. Šalia jo krito nukautas kulkosvaidininkas, ir Bernelis puolęs prie kulkosvaidžio sėjo mirtį į priešą.

Staiga pasigirdo griausmingas *Valio*! ir jis pamatė uniformuotus Lietuvos karius, puolančius priešą. Jo lūpos pražydo šypsena ir spausdamas ranką prie peršautos krūtinės, jis sukniubo ant Valdeikos palaiminto šautuvo . . . Pranas Bernelis buvo palaidotas piliakalnyje, po pilku kario kryžiumi, išlaisvintoje žemėje. O žmonės šį kalną praminė Bernelio piliakalniu.

Ir dabar kiekvienais metais piliakalnyje pasirodo kunigaikštis Valdeika, o šalia jo — Bernelis Pranas. Valdeika rūsčiai apsižvalgo, iš jo akių pasipila kibirkštys, o iškelta ranka grūmoja tėvynės okupantams baisiu kalaviju . . . *S. J.*

(Iš *Pirmyn, Jaunime,*
Toronto moksl. at-kų laikr.)

GALVOSŪKIO ATSAKYMAI

SKERSAI: 1. Raudona. 5. Žalia. 8. Byra. 9. Raibi. 11. Taika. 13. Burnelė. 14. Aidi. 15. Margutis. 16. Einu. 17. Sriuba. 21. Kadangi. 24. Šešupė. 26. Po. 28. It. 29. Velykos. 31. Degino. 32. Lipa. 33. Ėmėsi. 35. MAS. 36. Rasite.

ŽEMYN: 1. Rytais. 2. Arai. 3. Ona. 4. Arba. 5. Žirginėliai. 6. Lietus. 7. Akės. 10. Aure. 12. Kiaušinis. 18. Raugė. 19. Beto. 20. Aš. 22. Bosas. 23. Padės. 25. Peles. 26. Po. 27. Semk. 30. Kame? 34. Ir.

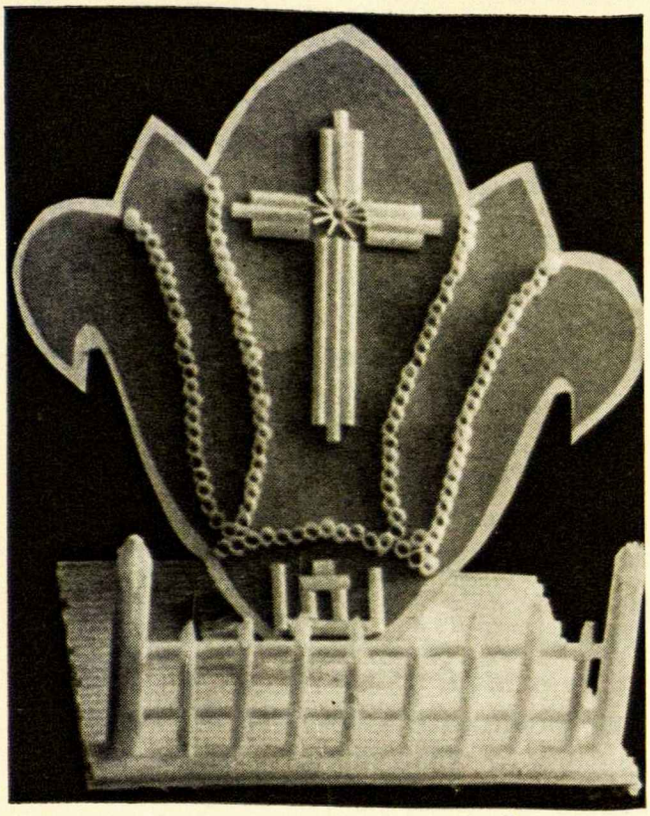

nuotr. Petro Ąžuolo

ATEITININKŲ ŽENKLELIS

Sausio mėn. numeryje radote nurodymus, kaip šiaudeliais papuošti ateitininkų ženklą. Tikimės, kad jis gražiai pasisekė, ir čia patarsime, kaip padaryti jam atramėlę.

Paimkite lengvo, balto kartono — 5 x 2½ colių dydžio, gabalėlį. Prikarpykite baltų, popierinių gėrimo šiaudelių 5 colių ilgumo. Vienoje kartono pusėje lipdykite šiuos šiaudelius *išilgai* kartono, šiaudelis prie šiaudelio, kol ateisite prie vidurio. Jame palikite tuščią, neaplipdytą tarpą, kuris bus 4 colių ilgumo ir 2 šiaudelių pločio. Iš galų priklijuokite po du (kiekvienam šone) ½ colio ilgumo šiaudelius.

Toliau, vėl klijuokite 5 colių šiaudelius, kaip pirma, kol visas kartonėlio paviršius, išskyrus patį vidurį, bus apdengtas šiaudeliais. Leiskite uždžiūti.

Prikarpykite 2½ colio ilgumo šiaudelių ir klijuokite juos ant antros kartonėlio pusės, šį sykį *skersai*. Aplipdykite jais visą paviršių. Kai ši pusė bus nudžiūvus, atverskite vėl pirmąją pusę. Paėmę 3 colių ilg. šiaudelį, užlipdykite ant tarpo — tarp pirmo ir antro ilgo šiaudelio nuo vidurio.

Ženklo apatinę dalį įstatykite į šio kartonėlio šiaudeliais neaplipdytą vidurį. Ženklo antroji pusė atsirems į 3 colių šiaudelį. Ženklas stovės, bet bus pasviręs atgal.

Linkime sekmės. Jei turėsite sunkumų, mielai patarsime ką daryti.

Yra daug būdų apkeliauti pasaulį. Galima skristi lėktuvu, plaukti laivu. Tačiau pats lengviausias ir greičiausias būdas — jūsų pačių vaizduotė. Štai kaip keliauja šie du jauniai į tolimus kraštus.

SVAJONĖ

Vieną šeštadienio popietę, parėjęs iš lietuviškos mokyklos, truputį priguliau ant savo lovos. Prie mano lovos ant sienos kabo nedidelis kilimėlis, kuris vaizduoja berniuką, vedantį už virvės liūtą. Šalia jų bėga šuniukas. Bežiūrėdamas į tą paveikslą, persikėliau savo svajonėmis į Afriką.

Rodos, tėvelis buvo išvažiavęs į miestą. Aš, sočiai pavalgęs pietus, užsimečiau ant pečių šautuvą ir abu su šuniuku išėjome iš namų į džiungles. Nutarėme gerai pamedžioti. Bėginėjome po džiungles, kuriose buvo daug žirafų, zebrų, dramblių, tik nebuvo ko aš labiausia norėjau — liūtų. Nutariau nueiti į tankesnę džiunglių vietą. Užlipau ant draugiško dramblio ir pradėjome kelionę.

Kai priėjome pakankamai tankią vietą, aš lengvai nušokau nuo dramblio. Šuniukui buvo sunkiau, bet ir jis pagaliau nusirito nuo dramblio. Padėkojau drambliui, o jis tik šniokštė, tartum sakydamas: "Nėr už ką".

Dabar buvau pačiame džiunglių viduryje. Čia buvo pilna vabalų, gyvačių, ir — liūtų. Tuoj pamačiau dvi dideles, žiaurias akis. Pradėjau bėgti ir bėgti — net bijojau pasižiūrėti atgal. Pagaliau, pritrūkęs oro, atsisukau, ir pamačiau liūtą, krentantį nedidelėn duobėn. Tada aš narsiai pribėgau artyn, pririšau liūtą už virvės ir pradėjome eiti namo. Šuniukas, taip pat norėdamas parodyti savo narsumą, nukando liūto uodegą ir išdidžiai bėgo šalia mūsų.

Kai mama pamatė mus pareinančius, labai išsigando, bet aš ją nuraminau. Sakiau, kad liūtas manęs labai klauso, ir pažadėjo būti geras.

Taip man besvajojant, pasigirdo mamos balsas: "Sauliau, kur tu? Kodėl neini į lauką su vaikais pabėgioti?" Kai jai papasakojau, iš kokios kelionės ką tik sugrįžau, mudu abu saldžiai juokėmės.

Saulius Cibas, 6 sk.

KUR TOLIAU?

Vieną tamsią ir bjaurią dieną aš gulėjau ant stalo. Šviečiau ir blizgėjau. Be to — buvau naujas. Aš buvau penkių centų pinigas. Staiga, tyliai sugirgždėjo durys. Prieš mano akis stovėjo vagis! Jis paėmė visą sidabrą, viską, kas buvo brangu namuose. Tada jis pasižiūrėjo į mane ir tyliai nusikuokė. Paėmė mane nuo stalo ir įsidėjo į kišenę. Toliau — aš atsiradau vienose rankose, tada kitose. Po vienos dienos atsiradau kasos dėžutėje. Greitai pajutau, kad iškeliavau į Prancūziją! Niekada negalite žinoti, kur toliau mane rasite!

Danguolė Juozapavičiūtė, 11 m.

Svajojame dažniausia malonius įvykius, įdomius nuotykius. Jei savo svajonėmis nukeliaujate Lietuvon — kurias vietoves aplankote? Kuriame istoriniame laikotarpyje atsirandate Lietuvoj — senovės, 18-tame šimtmetyje, nepriklausomybės, dabartiniame ar dar būsimam?

KUO MES NORIME BŪTI?

Aš noriu būti mokytoja, nes mėgstu mokinti vaikus. Man reikės mokintis mažiausia keturis metus. O jeigu norėsiu mokinti aukštesnėj mokykloj, turėsiu mokintis ilgiau. Mokytojos darbas yra labai sunkus, bet įdomus.

Vida Čepkauskaitė, 10 m.

Aš norėčiau būti mokytoja, kuri mokina pradžios mokyklos vaikus. Man patiktų mokinti ketvirto arba penkto skyriaus vaikus, nes jie viską geriau supranta ir lengviau jiems pamokas paaiškinti. Aš noriu būti mokytoja, nes mano teta yra mokytoja.

Jūratė Dambrauskaitė, 9 m.

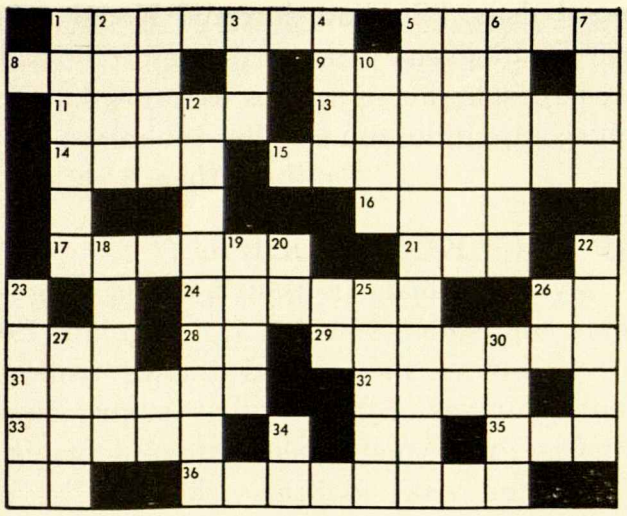

SKERSAI:

1. Spalva, esanti ir Lietuvos ir Amerikos vėliavose. 5. Miškų spalva. 8. Smulkiai krenta. 9. Taškuotai margi. 11. Laikas, kada nėra karo. 13. "Burna" — mažybiniai. 14. Kai garsas atsimuša į ką nors. 15. Velykaitis. 16. "Eina" — pirmąjame asmenyje. 17. Skystas valgis. 21. Kadangi. 24. Didžiausia Suvalkijos upė. 26. — pamokų eisime namo. 18. Kaip, lyg. 29. Prisikėlimo šventė. 31. Rudenį žmonės grėbė ir — lapus. 32. Eina laiptais. 33. "Imtis" — būtąjame kartiniame laike, trečiam asmenyje. 35. Jūsų sąjunga. 36. Jei ieškosite, — .

ŽEMYN:

1. Kas rytą (kiekvieną rytą). 2. Plėšrūs, stiprūs paukščiai. 3. Moteriškas vardas, kurio vardinės liepos 26 d. 4. Ar, gal. 5. Vaikams skirtos liet. plokštelės pavadinimas. 6. Žiemą jį vadiname sniegu. 7. "Akėja" — būsimąjame laike. 10. Antai, štai. 12. Tai, ką višta padeda. 18. "Raugia" — būtąjam kart. laike. 19. Taip pat. 20. Pirmasis asmuo, vienaskaitoje. 22. Žemas vyriškas balsas. 23. "Padėti" — būsimąjame laike, trečiam asm. 25. Katės gaudo —. 26. Tas pat kaip ir 26 skersai. 27. Eik, pa — vandens iš upelio. 30. Kur, kurioje vietoje? 34. "Ridikėlis — petruška . . ."

GALVOSŪKIO ATSAKYMUS RASITE
89 PUSLAPYJE

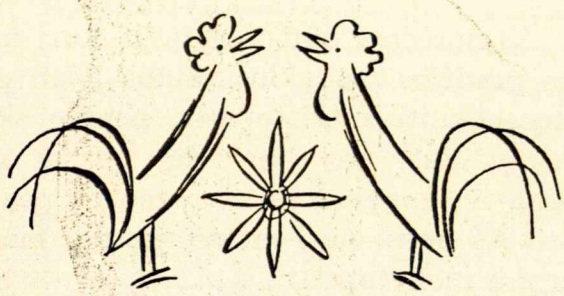

DAR DAUGIAU DU GAIDELIUS ATRADO!

REDAKCIJA SVEIKINA VISUS SKAITYTOJUS KRISTAUS PRISIKĖLIMO ŠVENTĖS PROGA!

Per šias Šv. Velykas ir visą laiką po jų, šalia savo džiaugsmo, būkime atviri ir nelaimingųjų skausmui.

Tam, kuris slypi po senos močiutės skarele pavergtoje Rytų Europoje.

Tam, kuris liepsnoja po apdegusiais akių vokais Vietname.

Tam, kuris išpurtęs badaujančio kūdikio kūne Brazilijoje.

Tam, kuris vaikščioja po juoda oda Pietų Afrikoje ir Amerikoje.

Tam, kuris didmiesčio triukšme girdi Kristaus balsą ir neša Jo kryžių.

Ir dar daugeliui kitų. Kiek daug dar pavergtų, persekiojamų, žudomų, badaujančių ir diskriminuojamų žmonių Lietuvoje, Vietname, visame pasaulyje.

Kristus prisikėlė visiems. Jiems. Mums. Jis atpirko ir juos ir mus.

Mūsų organizacijos šūkis "Visa atnaujinti Kristuje" apima rūpestį nevien lietuvių tauta. Mūsų galutinio tikslo "visa" — yra visas pasaulis ir mes patys. Nuoširdžia malda už teisingą taiką, už laisvę, už maistą ir drabužius, galime padėt atsinaujinti tolimoms, vargstančioms tautoms. Taip — ir maistas prisidės prie "atnaujinimo Kristuje", nes kol žmogaus ir jo vaikų kūnai kenčia badą ir šaltį, tol jo mintys yra sutelktos tik į gyvybės palaikymą.

Šv. Velykų proga linkime jums jautrumo nuskriaustiesiems. Čia, ten, — visur.

•

ATEITIES 1967 metų sausio numeryje taip pat du gaidelius atrado ir mums apie tai pranešė Danguolė Juozapavičiūtė, 11 metų, iš Hamiltono, Kanados; Jonas Juozevičius, 11 m. iš Detroito; Jonas Domkus, 12 m. iš Los Angeles; Leonas Navickas, 10 m. iš Newton, Mass. ir Vida Paškutė, 10 m. iš Chicagos. Linkime ir toliau jiems atydžiai sekti ATEITIES puslapius!

IŠ PLATAUS PASAULIO...

DETROITAS

Spalio mėnesio pabaigoje Detroito Studentų Ateitininkų draugovė pradėjo veikti su nauja valdyba. Laimingi esame tebeturėdami kun. Dagilį dvasios vadu. Džiaugiamės, kad jis mumis nuolatos rūpinasi. Dabartinę valdybą sudaro: Vytautas Polteraitis — pirmininkas; Šarūnas Lišauskas — vice-pirmininkas; Julita Kvedaraitė — sekretorė; Aldona Čiunkaitė — iždininkė.

Praeitas susirinkimas įvyko vasario 18 d. ponų Polteraičių namuose. Sekančią dieną, sekmadienį, Detroite įvyko vasario 16-tos dienos minėjimas. Labai atitinkamai tą šeštadienio vakarą išgirdome prof. dr. A. Kasiulaitį. Jis mums kalbėjo apie Lietuvos išlaisvinimą. Visi buvo taip šiuo klausimu susidomėję, kad susirinkimui pasibaigus, kilo diskusijos ir karšti ginčai. Jei nariai tarp savęs ir nieko nenutarė, jie nors įrodė savo gyvumą. Tik gyvas žmogus gali kalbėti (ir šaukti ir rėkti!).

Vytautas Kutkus

JAUNUČIŲ IŠKYLA DAINAVOJE

Sausio 7, 1967, Dainavoje buvo iškyla. 30 Jaunučių su tėvais susirinko Dainavoje — po lietuviškos mokyklos pamokų. Pavalgėme pietus ir po to slidinėjome kalnais.

Vakare, visi jaunučiai ėjo puošti eglutę (kuri buvo salėje) su savais padarytais žaisliukais. Po to, buvo šokiai ir žaidimai. Po žaidimų mes matėme dvi filmas apie "Beaver Valley" ir "Žvejas ir žuvis".

Ponia Damušienė mus pavaišino užkandžiais ir saldainiais.

Per iškylą atsitiko nelaimė: viena mergaitė įlaužė koją, nuo Rambyno kalno slidinėdama.

Visiems jaunučiams ir suaugusiems iškyla Dainavoje patiko. Jaunučiai nori vėl tokią iškylą padaryti.

Ačiū visiems tėvams kurie mums padėjo, ir didelis ačiū Vytui Kutkui ir Liūtaurui Gedvilai, kurie atvažiavo mus paglobotі.

Gintė Damušytė

GRAND RAPIDS

Šiais metais mes savo kuopoje turime mažai narių; vyresniųjų vos septyni, bet yra dvi studentės kurios mums padeda paruošti parengimus: Gražina Lukoševičiūtė ir Nijolė Girginaitė. Su jų pagalba vasario 2 d. suruošėme Vasario 16 minėjimą p. Kušlikų namuose. Minėjime dalyvavo narių tėveliai ir svečiai.

Minėjimą trumpu žodžiu atidarė kuopos pirmininkė Zita Girginaitė. Po to visi dalyviai sugiedojo tautos himną.

Alberta Astraitė paskaitė "Už Laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą".

Meninėje dalyje Vyresnieji padainavo keturias partizanų dainas, kurias paruošė ir joms akompanavo N. Girginaitė. B. Kušlikis paskambino pianinu. Eilėraščius deklamavo R. Puodžiūnaitė — "Gintarinė Šalis", E. Turutaitė — "Tau, brangi Tėvyne", K. Žygaitė — "Partizano mirtis", ir M. Žygaitė — "Mūsų vėliava".

Jaunučiai padainavo "Ten kur žaidžia Nemunėlis", "Kur šlamesys žalių beržynų", ir pašoko plastinius šokius: "Tu nematei tėvelių krašto", ir "Pučia vėjas".

Dainas paruošė Z. Girginaitė, kuri akompanavo dainoms ir plastikai. Plastikos šokius paruošė A. Astraitė.

Minėjimas buvo baigtas "Lietuva brangi" ir "Marija, Marija".

Po minėjimo dalyviai pasivaišino kavute ir skanėstais, kuriuos paruošė moksleivių tėvai. Nuoširdus ačiū jiems!

Alberta Astraitė

CHICAGA

GAVĖNIOS SEMINARAS

Čikagos ateitininkai kasmet gavėnios laikotarpyje ruošia paskaitų ciklą lietuviškai visuomenei. Šiais metais tema parinkta "Įvairių tautų literatūrinis žvilgsnis į žmogų". Pirmąją paskaitą vasario 25 d. skaitė dr. Birutė Ciplijauskaitė, kuri Wisconsin universitete dėsto ispanų literatūrą.

Prelegentė pasirinko temą "Žmogus Unamuno ir Ganivet raštuose". Pasirinko šiuos du šio šimtmečio pradžios rašytojus, nes, jos nuomone, nėra gerų modernių ispanų rašytojų. Šie du pirmieji išlaisvino ispanus iš tradicinio galvojimo, su-

---

Detroito jaunutės ateitininkės stropiai margina kiaušinius. Iš kairės: Rosita Biliūnaitė, Vida Veselkaitė, Daina ir Rūta Žemaitytės.
Nuotr. p. Žemaitienės

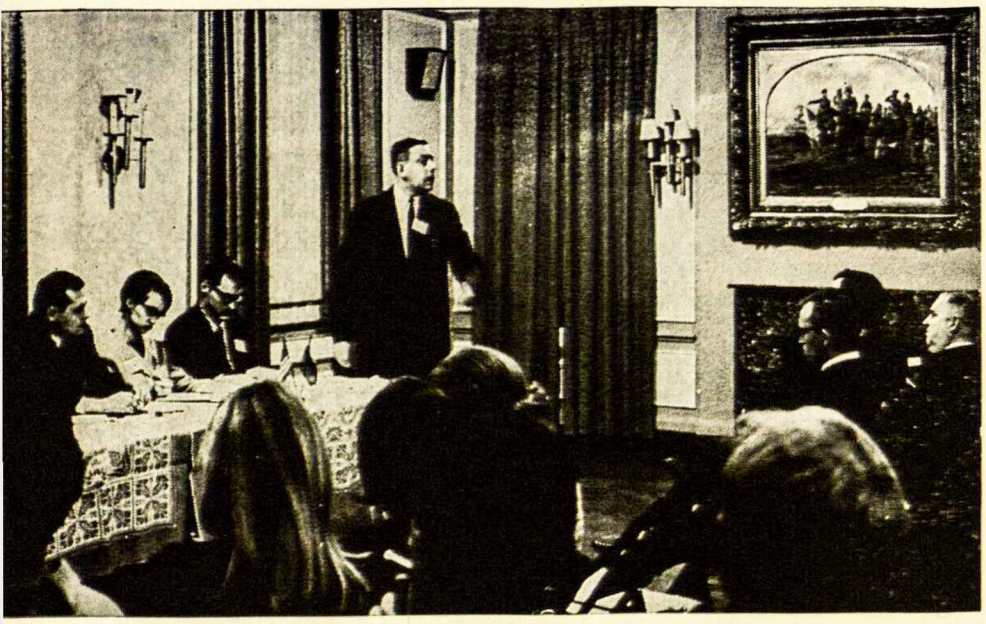

artindami juos su Europos literatūra ir filosofija.

Ispanas, pagal Unamuno ir Ganivet, yra labai siaurų pažiūrų, paviršutiniškai gyvenąs žmogus. Nors ir turi užsimojimų, kilnių idėjų, tačiau apatijos paveiktas jų nevykdo. Dr. Ciplijauskaitė teigė, jog šitoks apibūdinimas tinka ir šiuometiniui ispanui. O per diskusijas išaiškėjo, kad gal ir lietuviui šios ypatybės nesvetimos.

Pilnutiniu žmogumi Unamuno ir Gavinet vadina tą, kuris yra išmokęs galvoti ir jausti. Jis susikuria savo idealų "aš" ir nebijo pajuokos šį idealą siekiant ir ginant. Abu rašytojai buvo praradę tikėjimą Dievu, tad visą pasitikėjimą sutelkė žmoguje, kuris gali būti ne tiktai intelektualas, savystovis, tvirtos valios ir teisingas, bet ir trokštantis gėrio, artimą mylintis. Viena žmogui neprieinama paslaptis, viena nelaisvė tai yra mirtis, kurią žmogus gali nugalėti pats save nusižudydamas. Taip abu autoriai galutinai ir padarė.

Dr. Ciplijauskaitei baigus įdomų pristatymą, buvo keliami klausimai apie moderniuosius režimo suspaustus ispanų rašytojus, ispanų tautos bruožų būdingumą lietuviams ir apie baskų tautos vaidmenį Ispanijoje.

Jūratė Juozevičiūtė

Viršuje: LB Jaunimo sekcijos suvažiavime New Yorke ATEITIES redaktorius Antanas Sabalis kalba simpoziume "Kūrybinis kovingumas". Prie stalo kiti simpoziumo dalyviai — iš kairės: G. Mironas, L. Garsienė ir A. Lapšys.

Nuotr. Ged. Naujokaičio

NEBŪK ANALFABETAS! RAŠYK ATEIČIAI!

Apačioje: Toronto Moksleivių Ateitininkų kuopa minėjo vasario 16-tą savo susirinkime. Prie pianino kuopos pirmininkas A. Paškauskas. Nuotr. S. Dabkaus

Lietuvių Bendruomenės Jaunimo sekcijos suvažiavimas New Yorke

Š. m. sausio mėn. 28-29 dienomis įvyko rytinių Lietuvių Bendruomenės apygardų jaunimo suvažiavimas New Yorke. Suvažiavimą rengė pernai įvykusioje jaunimo konferencijoje išrinktas specialus komitetas. Komitetui buvo pavesta parengti jaunimo seniūnijų įstatus ir sušaukti suvažiavimą įstatams patvirtinti. Šis suvažiavimas tad ir buvo rengtas tuo tikslu; be to, šia proga jaunimas sudarė Rytinių LB apygardų jaunimo koordinacinį komitetą bei svarstė įvairius kitus klausimus.

Suvažiavimas buvo dviejų dalių: šeštadienį posėdžiai ir šokiai vyko New Yorke, gi sekmadienio posėdis, priglaustas prel. J. Balkūno, jo parapijos salėje Maspethe.

Šeštadienio posėdžiai vyko Liederkranz vokiečių klubo patalpose. Posėdžiams pirmininkavo G. Ridikas ir R. Gedeika, abu iš New Yorko. Suvažiavimą sveikino N. Y. apygardos pirm. J. Šlepetys, Hartfordo apygardos pirm. A. Vileišis ir k. Buvo svarstomas ir diskutuojamas jaunimo seniūnijų statutas, kuris po ilgesnių diskusijų tapo priimtas. Po pertraukos jauni-

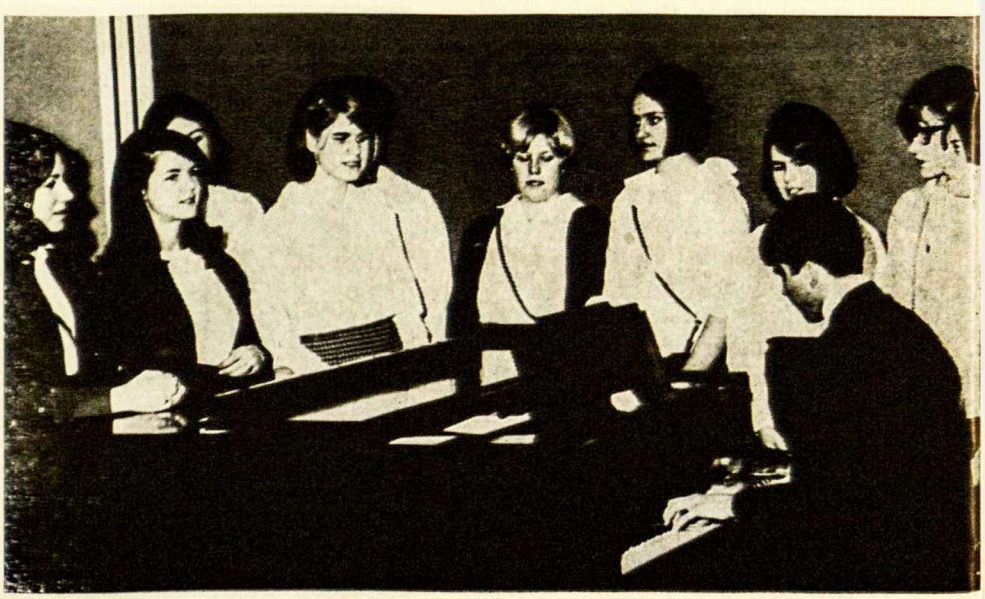

mas ir vyresnieji klausėsi simpozijumo, tema "Kūrybinis kovingumas". Simpozijumo dalyviai buvo sekantys: G. Mironas (Philadelphia), L. Bražėnaitė - Garsienė (New Yorkas), A. Lapšys (Waterbury) ir moderatorius A. Sabalis (New Yorkas). Simpozijume buvo kalbama, kad dabartinė mūsų visuomenė susideda iš trijų pagrindinių grupių: **kūrėjai,** kurie nekovoja, **kovotojai,** kurie nekuria ir **pasyvūs,** kurie nedalyvauja visuomeninėje veikloje. Tarp pirmųjų ir antrųjų tenka ieškoti sintezės, kad kūrėjai kovotų, o kovotojai daugiau užsiimtų kūryba. Tik **kūrybinga ir kovojanti bendruomenė** gali atlikti tai, ko reikalauja momento reikalavimai. Nors dalyviai ir buvo pavargę, kilo diskusijos, palietusios ir kultūrinio bendradarbiavimo klausimą. Nors principiniai šis klausimas ir nebuvo sprendžiamas, bet liko pasisakyta, jog šiuo metu kultūrinį bendradarbiavimą propaguoja ne kovotojai, bet pataikautojai, ir todėl čia esanti pagrindinė problema.

Vakare įvyko šokiai, kuriuose beveik vienas jaunimas dalyvavo, sutraukęs virš šimtinės asmenų.

Sekmadienio posėdžio metu L B Woodhaveno apylinkės pirm. A. Vakselis skaitė paskaitą tema: "Konservatyvizmas ir liberalizmas politinėje laisvinimo arenoje".

Po diskusijų buvo išrinktas koordinacinis jaunimo seniūnijų komitetas: B. Barauskaitė, A. Sperauskas, D. Skeivytė, K. Nemickas, G. Ridikas, R. Giedraitis, R. Gedeika ir A. Šimukonis. Be to, suvažiavimo dalyviai diskutavo ir padarė eilę siūlymų LB jaunimo veiklai pagyvinti. Buvo nutarta suorganizuoti iš New Yorko į Bostoną specialią motorkadą komunizmo skriaudoms Lietuvoj pagarsinti.

HAMILTONAS

Švento Kazimiero šventę Hamiltono moksleiviai ateitininkai paminėjo kovo 12 dieną. Dalyvavo organizuotai su vėliava mišiose, kurios buvo laikomos jaunimo intencija. Po pietų, ketvirtą valandą, Jaunimo Centre įvyko meninė programa. Prelatas Tadarauskas sukalbėjo invokaciją. Sendraugių pirmininkas, p. J. Pleinys skaitė paskaitą apie šv. Kazimierą: "Mes praeiname pro viską, kas yra gera ir kilnu nesustodami, ne pažvelgdami... Kaip tik šiais laikais šv. Kazimierui reikia daugiau suspindėti" — kalbėjo p. Pleinys.

"Aukuro" vaidintojai: p. E. Kudabienė, I. Kudabaitė, I. Žilvytytė, ir p. K. Bungarda suvaidino vaizdelį apie šv. Kazimierą. K. Gedrimaitė deklamavo kun. St. Ylos eilėraštį. Baletą pašoko A. Krivinskaitė,— M. Pusdešrytės baleto studijos mokinė. "Kepurinę" ir "Noriu miego" pašoko jaunesnieji ateitininkai, paruošti moksleivės V. Urbonavičiūtės ir akordeonu lydimi moksleivio K. Deksnio. Pagrojo p. V. Babicko vedamas akordeonų orkestras. Vyresniųjų moksleivių oktetas padainavo tris daineles, kurias paruošė p. A. Juozapavičius. Programą pranešinėjo moksleivis M. Gudinskas. **Gabija**

NEW YORKAS

Kovo 4-5 dienomis New Yorko moksleiviai nuvažiavo į Philadelphia, kur turėjo bendrą susirinkimą. Taip pat dalyvavo pirmininkas Rimas Laniauskas ir SAS pirmininkas Eimutis Radžius.

REIKIA VERTĖJO

Manyland Books leidyklai reikalingi vertėjai, galį literatūriškai versti iš lietuvių ir vokiečių kalbų į anglų kalbą. Leidyklos adresas: Box 266, Wall Street Station, New York, N.Y. **Už darbą atlyginimas geras.**

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Juozas Girnius: IDEALAS IR LAIKAS. Žvilgsnis į dabarties ateitininkiją ir lietuviškąją išeiviją. Išleido Ateities leidykla 1966 m., spaudė Draugo spaustuvė. Viršelis Rimo Laniausko. 238 psl., kaina 4 dol.

Konstantinas Račkauskas: LIETUVOS KONSTITUCINĖS TEISĖS KLAUSIMAIS. Šioje knygoje autorius, Fordhamo universiteto profesorius, nagrinėja pagrindinius nepriklausomo perijodo valstybės konstitucinius organus, konstitucijas, ir siekė grįsti savo išvedžiojimus politinės filosofijos bei sociologijos mokslų sampratomis, lietuvių būdo, vietos, laiko sąlygomis ir lietuvių tradicijomis. Spaudė T. Pranciškonų spaustuvė, kaina 2 dol.

Jokūbas Stukas: AWAKENING LITHUANIA, anglų kalba, modernaus lietuviško tautiškumo iškilimo studija. Išleido Florham Park Press. Kaina nepažymėta.

Stasė Šakytė: ALKANA ŽEMĖ. Eilėraščiai. Išleido Ateities leidykla 1967 m., spaudė Tėvų Pranciškonų spaustuvė. Aplankas Pauliaus Jurkaus.

Dambriūnas, Klimas, Schmalstieg: INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN. Lietuvių kalbos vadovėlis angliškai kalbantiems. Iliustruota V. Augustino nuotraukomis. Išleido Darbininkas, spaudė Tėvų Pranciškonų spaustuvė, 479 psl., kaina 7 dol.

ADMINISTRACIJA PRANEŠA

GARBĖS PRENUMERATORIŲ IR AUKOTOJŲ SĄRAŠAS

I. **Garbės prenumeratoriai.** Garbės prenumeratas po $10.00 atsiuntė: B. Vitkus, Chic.; Rev. Dr. K. Sirvaitis, Pa.; Msgr. F. Bartkus, Tex.; Alf. Karklius, Cleve.

II. Aukojo užsienio moksleivijos prenumeratai apmokėti: B. Vitkus, Chic. $15.00; Alf. Karklius, Cleve. $3.00.

III. Aukojo "Ateičiai" paremti: V. Rociunas, Cleve. $2.00

Už garbės prenumeratas ir aukas nuoširdžiai dėkoja

"Ateities" Administracija

KREIVOS ŠYPSENOS

MŪSŲ STUDENTAI NAMUOSE

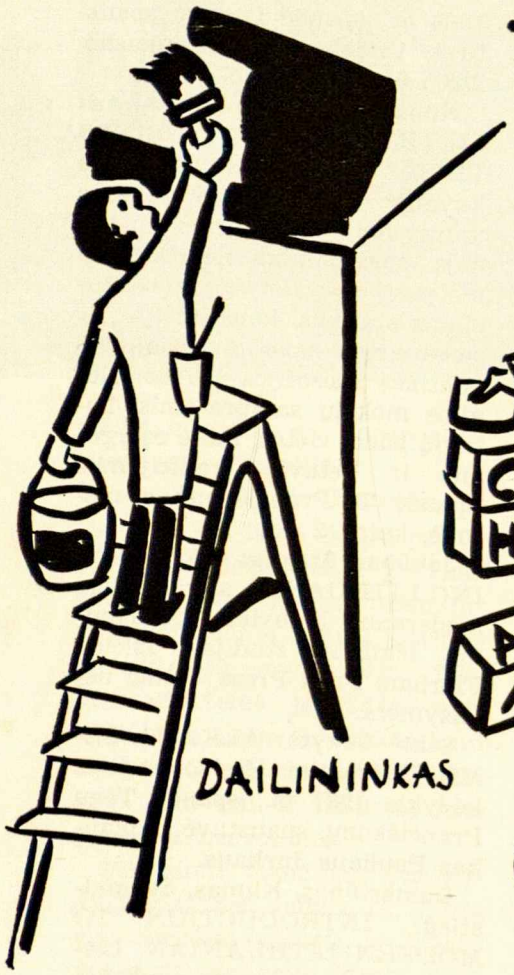

DAILININKAS

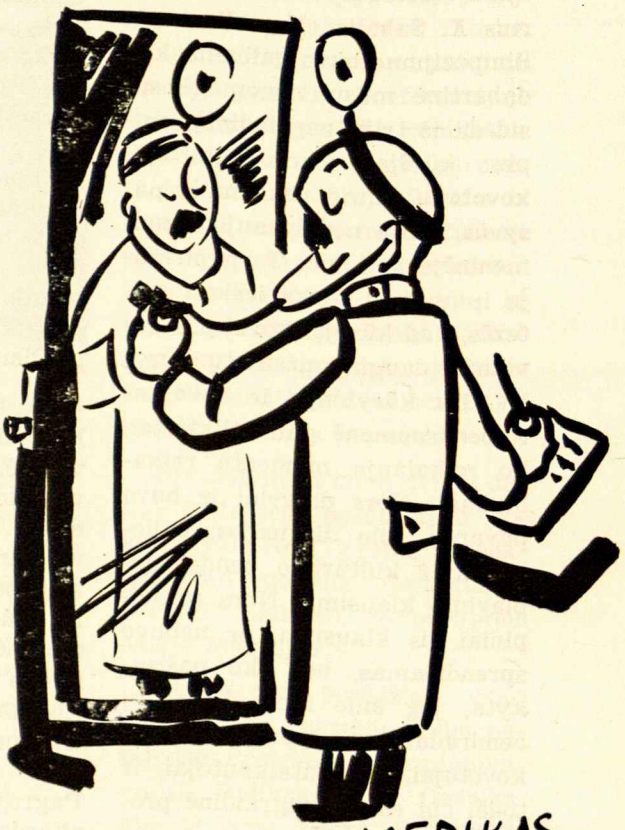

MEDIKAS

AUTO-MECHANIKAS

ELEKTROS INŽINIERIUS

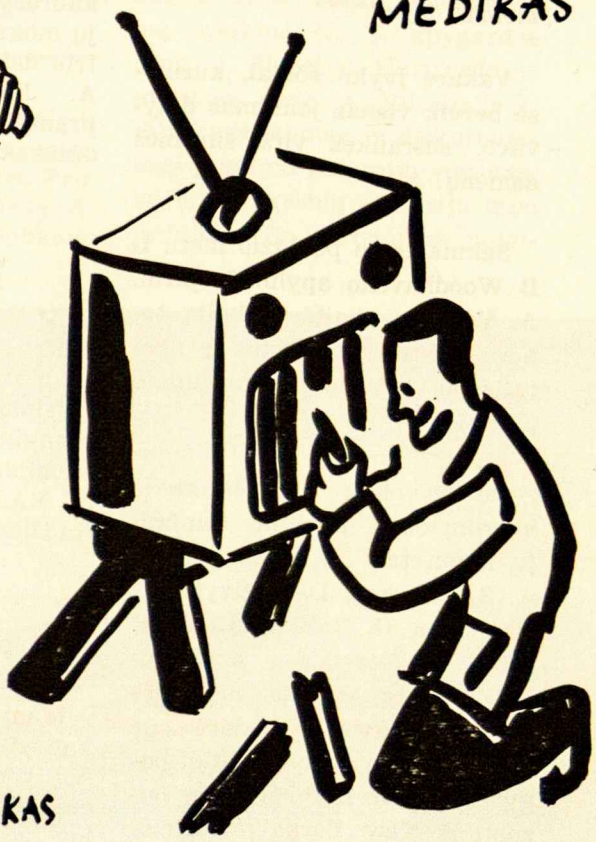

ODONTOLOGAS

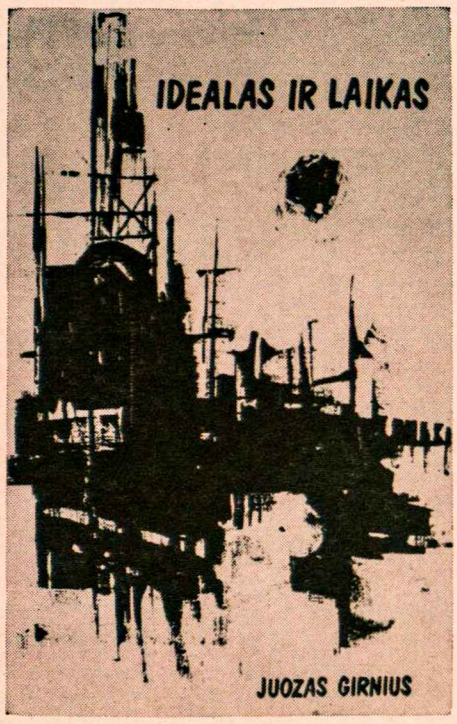

Jau pasirodė —

DR. JUOZO GIRNIAUS

IDEALAS IR LAIKAS

Ateitininkų Federacijos Vado dr. Juozo Girniaus išplėtota paskaita, skaityta Ateitininkų Kongrese Toronte 1965 m. — Ateitininko uždaviniai šio meto tikrovėje. Kaina $4.00.

Kiti Ateities knygų leidyklos leidiniai

ALKANA ŽEMĖ, Stasės Šakytės eilėraščiai, 1967	$2.00
GRUODAS, Antano Jasmanto eilėraščiai	3.00
LIETUVA, vaizdų albumas. Vytauto Augustino, 1955	5.00
ŠVENTASIS PIJUS X, redaguota kun. J. Petrėno, 1958	2.00
MARIJA, GELBĖKI MUS, Sibiro lietuvaičių maldos, 1959	1.00
ŠVIESOS MERGAITĖ, Prano Naujokaičio eilėraščiai, 1959	2.00
AKMENS ŠIRDIS, Prano Naujokaičio eilėraščiai, 1960	2.00
VEIDRODIS JŪROS DUGNE, Vitalijos Bogutaitės eilėraščiai, 1960	2.00
ATEITININKŲ VADOVAS, kun. Stasio Ylos, 1960	4.00
STASYS ŠALKAUSKIS, prof. Juozo Ereto, 1960	4.00
SACRA VIA, Alfonso Tyruolio eilėraščiai, 1961	1.50
VASAROS MEDŽIUOSE, Danguolės Sadūnaitės-Sealey eil., 1961	1.50
ELEMENTORIUS Ė, Igno Malėno, 1961	2.00
NIEKŠYBĖS PASLAPTIS, prof. Antano Maceinos, 1964	4.00
ŠVENTASIS AUGUSTINAS, Giovani Papini, 1966	3.00

Knygos gaunamos pas platintojus ir leidykloje adresu:

ATEITIS K. L. % Rev. V. Dabušis, 147 Montgomery Pl., Paterson, N. J.

ALp(LKA)1786
1967, Nr.3

nuotrauka Gerimanto Peniko

pragmatinių
sutemų apsupti
keliautojai jieško
amžinųjų prošvaisčių...
...o gal tai
mokiniai iš Emaus?

90.725.25